

3526_Az_Əyani_Yekun imtahan testinin sualları**Fənn : 3526 Statistikanın nəzəriyyəsi**

1 Atributiv əlaməti göstərin :

- torpağın növü
- əkin sahəsinin həcmi
- yağışının miqdarı
- ailə vəziyyəti
- işçilərin sayı

2 Statistika elminin anlayışlarına daxil deyil

- Məcmu
- Əlamət
- Göstərici
- Variasiya
- Predmet

3 Biz statistika əsrində yaşayırıq fikrini səsləndirmişdir

- E.Yanson
- A.Çuprov
- U.Reyxman
- C.Qraund
- V.Petti

4 Verilənlərdən hansı statistik məcmunun mühüm xüsusiyyəti hesab edilir?

- vahidlərin kütləvi olmaması
- vahidlərin kütləviliyi
- müşahidə növünün müxtəlivliyi
- müşahidə programının müxtəlivliyi
- vahidlərin ayrılıqra öyrənilməsi

5 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- statistikada nəticə və amil əlamətləri əlaqədə öyrənilmir
- nəticə əlaməti - faktor əlamətlərinin təsiri altında dəyişən və asılı əlamətdir
- nəticə əlaməti - digər əlamətlərə təsir göstərən və asılı olmayan əlamətdir
- nəticə əlaməti-digər əlamətlərlə əlaqədə öyrənilməyən məvhumdur
- amil əlaməti-nəticə əlamətlərinin təsiri altında dəyişən və asılı əlamətdir

6 Statistik qanuna uygunluq müəyyən edilir

- fərdi və kütləvi məlumatların təhlili əsasında
- kütləvi məlumatların təhlili əsasında
- fərdi məlumatların təhlili əsasında
- hadisələrin inkişaf səviyyəsinin qeyri-müəyyənliyi əsasında
- hadisələrin müəyyənliyinin təhlili əsasında

7 Böyük ədədlər qanunu

- Obyektiv qanundur, hansına görə ki, az sayda təsadüfü amillərin təqsiri məcmuda qanuna uyğunluğu aşkarlamaga imkan vermir
- Obyektiv qanundur, ona görə qanuna uygunluqlar yalnız çoxlu sayda müşahidələr nəticəsində aşkarlanır
- Hadisələrin zamanda dəyişməsini xarakterizə edir
- Obyektiv qanundur, hansına görə ki, böyük sayda təsadüfü amillərin eyni zamanda fəaliyyəti hadisədən asılı olmayaraq nəticə almağa imkan verir
- Qarşılıqlı əlaqə və asılılıqları öyrənir

8 Dəyişmə xarakterinə görə əlamətlər bölünür

- Düz və dolayı
- Diskret, fasıləsiz
- An və ikinci dərəcəli
- Alternativ, diskret
- An və fasıləli

9 Atributiv əlaməti göstərin

- əkin sahəsinin həcmi
- yaşantının miqdarı
- torpağın növü
- ailə vəziyyəti
- işçilərin sayı

10 Fasiləsiz əlamətdir

- mənzilin yaşayış sahəsi
- insanın yaşı
- əhalinin cinsi
- ailə vəziyyəti
- ailə üzvlərinin sayı

11 İngilis siyasi hesab məktəbinin nümayəndəsidir

- German
- Şlessər
- Qraunt
- Axenval
- Konring

12 Aşağıdakılardan hansı atribütiv əlamətdir?

- Əhalinin sayı
- Əhalinin milli tərkibi
- İstehsal edilmiş məhsulun miqdarı
- Hər nəfərə məhsul istehsalı
- Əhalinin yaş quruluşu

13 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- kəmiyyət-hadisənin daxili müəyyənlilikidir
- əlamət - məcmu obyektlərinin mühüm xüsusiyyətlərini xarakterizə edən gösətəricidir
- variasiya - məcmuya daxil olan ayrı-ayrı vahidlərin bu və ya digər əlamətlərinin qiymətlərindəki eynilikdir
- variasiyanın mövcudluğu statistik tədqiqatın əsas şərti deyildir
- keyfiyyət -hadisənin xarici müəyyənlilikidir

14 Q.Axenvala görə statistika

- hadisələrin kəmiyyət müəyyənlilikini aşkar edir
- hadisələrin keyfiyyət müəyyənlilikini aşkar edir
- dövlətin hərbi qüdrətini müəyyən edir
- dövlətin siyasi vəziyyətini və diqqətəlayiqliyini təsvir edir
- hadisələr arasındakı əlaqələri və asılılıqları öyrənir

15 Verilənlərdən hansı Statistika elminin əsas sahəsi hesab olunur?

- Qiymət statistikası
- Ehtimal nəzəriyyəsi
- Riyazi statistika
- Statistikanın ümumi nəzəriyyəsi
- Sənaye statistikası

16 Statsitika müşahidəsi yazıçının və ya rəssamın müşahidəsindən nə ilə fərqlənir?

- Müşahidə vahidlərinin sayı ilə
- Müşahidə vaxtının müxtəlifliyi ilə
- Müşahidə obyektinin müxtəlifliyi ilə
- Elmi təşkili və planlılığı ilə
- Müşahidə məqsədinin müxtəlifliyi ilə

17 Statistik qanuna uyğunluq müəyyən qaydasıdır

- vəziyyətin
- quruluşun
- tərkibin
- hadisənin dəyişməsinin
- nisbətin

18 Sadalanan əlamətlərdən hansı variasiya edir?

- İşığın sürəti
- Yerin öz oxu ətrafında firlanması sürəti
- Suyun qaynama temperaturu
- Dolların kursu
- Boşluqda əşyanın düşmə sürəti

19 Bunlardan hansı diskret əlamətdir

- mənzilin yaşayış sahəsi
- ailə vəziyyəti
- əhalinin cinsi
- ailə üzvlərinin sayı
- insanın yaşı

20 Mənzillərin bölgüsünün həyata keçirildiyi əlamətin növünü müəyyən edin : Mənzildəki otaqların sayı : 1 2 3 4 Mənzillərin sayı: 10 35 15 5

- Düz
- Alternativ
- Fasiləsiz
- Diskret
- Sıra

21 Verilənlərdən hansı statistik göstəricidir?

- işçilərin yaşadığı yer
- işçilərin cinsi, işçilərin yaşadığı ərazi
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsulun növü
- bütün işçilər üzrə orta aylıq əmək haqqı
- işçilərin ailə vəziyyəti

22 Verilənlərdən hansı keyfiyyət əlamətidir?

- əsas kapitalın hacmi
- əmək haqqı
- yaş
- peşə
- iş stajı

23 Verilənlərdən hansı kəmiyyət əlamtidir?

- elmi dərəcə
- kişi, qadın
- peşə
- yaş, əmək haqqı, iş stajı
- sosial mənsubiyyət

24 Statistikanın predmetini nə təşkil edir?

- Rəqəmlər və məlumatlar məcmusu
- Hadisələrin quruluşunun öyrənilməsi
- Qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi
- Kütləvi hadisərin ölçülərinin və kəmiyyət nisbətlərinin öyrənilməsi
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi

25 Statistika göstəricisi dedikdə nə başa düşür?

- Məcmu əlamətinin ayrı-ayrı qiymətləri
- Hadisənin zamanda xarakteristikası
- Kütləvi ictimai hadisənin keyfiyyətcə müəyyənləşdirilmiş xarakteristikası
- Öyrənilən hadisənin konkret zaman və məkanda ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikası
- Hadisənin səviyyəsi

26 Statistik metodologiya- bu

- Sosial-iqtisadi hadisələr haqqında məlumatların toplanılmasıdır
- Hadisələrin qarşılıqlı əlaqələrinin öyrənilməsi metodlarıdır
- Hadisələrin dinamikasının öyrənilməsi metodlarıdır

- Kütləvi ictimai hadisələrin öyrənilməsinin statistik metodlar məcmusudur
 Statistik məcmunun variasiyasının öyrənilməsi metodlarından

27 Statistika termini neçənci ildən elmə daxil edilmişdir?

- 1849
 1760
 1759
 1746
 1743

28 Kütləvilik, keyfiyyət bircinsliyi, müəyyən tamlıq, ayrı-ayrı vahidlərin vəziyyətlərinin qarşılıqlı asılılığı və variasiyanın mövcudluğu xüsusiyətlərinə malik olan elementlər çoxluğu necə adlanır?

- Məlumatlar çoxluğu
 Qruplaşdırma
 Statistika göstəriciləri sistemi
 Statistika məcmusu
 Müşahidə obyekti;

29 Öyrənilən sosial-iqtisadi hadisənin həcmini və miqdar nisbətlərin əks etdirən kateqoriyaya statistikada nə ad verirlər?

- Məcmu vahidi
 Statistika planı
 Statistika təsnifatı
 Statistika göstəricisi
 Statistika müşahidəsi

30 Statistikanın nəzəri əsasını nə təşkil edir?

- Politologiya
 Riyaziyyat
 Böyük ədədlər qanunu
 İqtisadi nəzəriyyə
 Sosialogiya

31 Əhalinin sayı haqqında kritik ana məlumat toplanılması adlanır

- dövrü
 birdəfəlik
 qeyri-ümumi
 ümumi
 cari

32 Müşahidə prosesində qeydə alınacaq əlamətlərin siyahısı adlanır

- Statsitiua formulyarı
 Müşahidə programı
 Müşahidə vahidi
 Müşahidə təsnifatı
 Müşahidə aləti

33 Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır : 1) Seçmə müşahidəsi 2) Özünü qeydəalma 3) Hesabat 4) Monitoring 5) Xüsusi təşkil olunmuş

- 2,4
 4,5
 1,3
 3,5
 1,2

34 Statsitika müşahidəsinin obyekti

- Öyrənilən hadisə və proses
 Fərdi əlamətlərə malik ilkin müşahidə vahidləri
 Elementar vahidin yerləşdiyi mühit
 Hesabat vahidi
 Elementar vahidlər yığımı kimi statistik məcmu

35 Statistika müşahidəsinin vaxtı – bu

- öyrənilən məcmu vahidinin əlamətlərinin ilin müəyyən gənűnə, saatını qeydə alınması vaxtı
- toplanılan məlumatların aid olduğu vaxtdır
- toplanılan məlumatların işləndiyi vaxtdır
- müşahidə nəticəsində toplanılmış məlumatların işləndiyi vaxtdır
- müəyyənləşdirilmiş forma üzrə vahidlərin qeydə alındığı vaxtdır

36 Statistika hesabatı

- Birdəfəlik müşahidədir
- Registr müşahidəsidir
- Statistika müşahidəsinin formasıdır
- Statistika müşahidəsinin növüdür
- Statistika müşahidəsinin üsuludur

37 Statistika formulyarları

- Uçota almaq üçün əsas olan elementlər
- Müşahidə programının suallarının yerləşdiyi blank
- Qeydə alınacaq əlamətlərin cavab toplanılacaq sualların siyahısı
- Statistika müşahidəsinin programının sənəd şəklində tərtibi
- Müşahidənin aparılma müddəti

38 Statistika müşahidəsinin hansı formasının rolü müasir dövrdə daha da artır

- cari
- seçmə
- hesabat
- anket
- monoqrafiya

39 Sabit əhalinin sayı haqqında kritik ana məlumat toplanılması adlanır

- qeyri-ümumi
- birdəfəlik
- dövrü
- cari
- ümumi

40 Müşahidə prosesində qeydə alınacaq əlamətlərin siyahısı adlanır

- Müşahidə aləti
- Statsitiua formulyarı
- Müşahidənin programı
- Müşahidə vahidi
- Müşahidə təsnifi

41 Əhali siyahıya alınmasının məqsədi sabit əhalinin sayının müəyyəndirməkdirsə, müşahidə vahidi ola bilər

- qohumluq münasibətində olan şəxslər
- yaşından asılı olmadan ailənin hər bir üzvü
- əhali məcmusu
- ailə
- ev təsərrüfatı

42 Əhalinin siyahıyalınması statistika müşahidəsinin hansı növünə aid edilir?

- fasıləsiz
- birdəfəlik
- anket
- ümumi
- əsas kütlidin müşahidə

43 Vahidlərin əhatə olunmasına görə statistika müşahidəsi ayrılır

- fasıləsiz
- qeyri-ümumi
- anket
- birdəfəlik
- dövri

44 Fasiləsiz statistika müşahidəsinə aiddir:

- əsas
- hesabat
- cari
- birdəfəlik
- monoqrafiya

45 Verilənlərdən hansı qeyri-ümumi müşahidənin növlərinə aiddir?

- fasiləli müşahidə
- seçmə müşahidəsi
- ümumi müşahidə
- registr, senz, təsnifat
- fasiləsiz müşahidə

46 Verilənlərdən hansı müşahidənin müddəti dır?

- Kritik an
- Statistika formulyarlarının doldurulma müddəti
- Tədqiq olunan məjmunun hər bir vahidi üzrə əlamətlərin qeydə alınma saati, günü
- Müşahidənin təşkilindən başlanan müddəti
- Məlumatların işlənilmə müddəti

47 Statistika müşahidəsi zamanı məlumatları toplanılan subyektdə nə ad verilir?

- Uçot vahidi
- Məcmunun elementi
- Statistika məcmusu
- Hesabat vahidi
- Müşahidə vahidi

48 Statistika müşahidəsinin formasıdır

- Hesabat
- Cari
- Bütün bu sadalanınlar statistikanın müşahidəsinin formasıdır
- Seçmə müşahidəsi
- Son müşahidə

49 Statistika müşahidəsi – bu

- Informasiyanın elmi təşkil olunmuş qeydiyyata alınmasıdır
- Statsitik tədqiqatların geniş programı
- Öyrənilən məcmunun əlamətlərinin qiymətləndirilməsidir
- Toplanılmış məlumatların hissələrə bölünməsi
- Kütləvi ilkin məlumatların toplanılmasıdır

50 Statistika məlumatlarının təhlili zamanı verilən metodlardan hansından istifadə olunmur?

- Korrelyasiya-regressiya
- Dinamika sralarının işlənilməsi
- Statistika müşahidəsi
- Variasiya göstəriciləri
- indeks təhlilindən

51 Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür

- Müxbir
- Əhali siyahıyalınması
- Dövrü
- Monoqrafiya
- Sorğu

52 Əhali siyahıyalınması

- Birdəfəlik, ümumi müşahidədir
- Dövrü, ümumi müşahidədir
- Xüsusi təşkil edilmiş, seçmə müşahidəsidir
- Dövrü, seçmə müşahidəsidir

Registr, ümumi müşahidədir

53 Statistika müşahidəsinin xətası əsasən neçə qrupa bölünür?

- 6
- 3
- 2
- 4
- 5

54 Əsas kütlədən müşahidə

- Statistika müşahidəsinin formasıdır
- Statistika müşahidəsinin üsuludur
- Registr müşahidəsidir
- Birdəfəlik müşahidədir
- Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür

55 Registr statistika müşahidəsi

- Statistika məlumatlarının əldə edilməsi üsuludur
- Statistika müşahidəsinin təşkili formasıdır
- Statistika müşahidəsinin program metodoloji məsələsidir
- Qeyri-ümumi müşahidənin növüdür
- Statistika müşahidəsinin növüdür

56 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- müşahidənin programı vaxt ardıcılığıdır
- statistik müşahidənin programı cavab toplanılacaq sualların siyahısıdır
- statistika müşahidəsinin programı təlimatçıların seçilmə ardıcılığıdır
- müşahidənin programı verilən sualların nizamsız cavablandırılmasıdır
- müşahidənin programı verilən sualların mürəkkəblik dərəcəsinə görə düzülüəşüdür

57 Qeydiyyata məruz qalan əlamətlərin daşıyıcısı olan ünsürə statistikada nə ad verirlər?

- müşahidə növü
- müşahidə vahidi
- müşahidə obyekti
- müşahidə vaxtı
- müşahidə programı

58 Verilənlərdən hansı qeyri-ümumi müşahidənin növlərinə aiddir?

- analitik müşahidə
- seçmə müşahidəsi
- eksperiment
- stoxastik müşahidə
- birdəfəlik müşahidə

59 Mülkiyyət forması üzrə əhalinin iqtisadiyyatda məşğul olanların bölgüsü haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (mln.nəf.):

Göstəricilər	Əsas dövr	Cari dövr
Iqtisadiyyatda məşğul olanlar, cəmi	7.8	7
O cümlədən mülkiyyət formasına görə		
Dövlət və bələdiyyə	4.9	2.4
Özəl	1.4	2.7
Ictimai təşkilatların mülkiyyəti	0.6	0.4
Qarışiq	0.9	1.5

- kuruluş
- tipik
- quraşıq
- çoxölçülü
- analitik

60 Verilmiş bölgü sırasının növünü müəyyən edin:

İşçilərin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
İşçilərin sayı	8	16	17	19	7

- fasiləsiz
- diskret
- rəqəm
- alternativ
- atrubutiv

61 Verilənlərdən hansı variasiya bölgü sırasının ünsürlərinə aid edilir

- variant, qrafik
- variant, cədvəl
- variant, məcmu
- variant, tezlik
- variant, göstərici

62 Variasiya bölgü sırasında kəmiyyət əlamətinin qiyməti nəyi anladır?

- sabitliyi
- variantı
- tezliyi
- nisbi tezliyi
- keyfiyyəti

63 Statistik bölgü sırasında nisbi tezliklərin cəmi

- məcmu vahidlərinin sayına bərabərdir
- cəmləmək olmaz
- birə bərabərdir
- sıfıra bərabərdir
- mənfi birə bərabərdir

64 Kəmiyyət əlaməti üzrə qruplaşdırmanın təşkil edərkən qrupların sayı asılı olur

- qruplaşdırma əlamətinin seçilməsindən və vahidlərin fasilələyindən
- qruplaşdırma əlamətinin tərəddüb dərəcəsindən və vahidlərin sayından
- qruplaşdırma əlamətinin keyfiyyətindən
- məcmu vahidlərinin keyfiyyətindən
- məcmu vahidlərinin fasiləsizliyindən

65 Yekunlaşdırmanın təşkili ola bilər

- Sadə və avtomatlaşdırılmış
- Mexaniklaşdırılmış və qeyri mexaniklaşdırılmış
- Mərkəzləşdirilmiş və mərkəzləşdirilməmiş
- Analitik və tipoloji
- Sadə və mürəkkəb

66 Verilənlərdən hansı statistika qrafiklərinin əsas ünsürü deyil?

- Həndəsi işarələr
- Miqyas
- Ekstropolyasiya
- Qrafik sahəsi
- Qrafik obraz

67 Verilənlərdən hansı qruplaşdırma əlaməti kimi götürülə bilər?

- Keyfiyyət əlaməti
- Kəmiyyət əlaməti

- Məkan
- Kəmiyyət və keyfiyyət əlaməti
- Fasilə

68 Statistik yekunlaşdırma özündə birləşdirir

- Qruplaşdırmanı
- Qruplaşdırmanı, yekunların hesablanması və cədvəllerin tərtibini
- Məlumatların işlənilməsini
- Məlumatların toplanılması
- Yekunların hesablanması

69 Sosial-iqtisadi hadisələrin əlaqə və asılılıqlarını aşkar etmək üçün aparılan qruplaşdırma necə adlanır?

- Mürəkkəb
- Sadə
- Analitik
- Quruluş
- Tipik

70 Qrupların sayı asılı deyil

- fasilə kəmiyyətindən
- tədqiqatın vəzifələrindən
- qruplaşdırma əlamətindən
- məcmunun həcmindən
- qruplaşdırma əlamətinin variasiya səviyyəsindən

71 Əlamətin qiymətlərinin vahidlərin sayından asılılığını öyrənmək üçün aparılan qruplaşdırma necə adlanır?

- Tipik
- Bölgü sıraları
- Analitik
- Quruluş
- Təkrar qruplaşdırma

72 Əlamətin kəsilməz dəyişməsi (variasiyası) zamanı qurulur

- Dinamika sırası
- Atributiv bölgü sırası
- Interval (fasıləli) variasiya sırası
- Diskret variasiya sırası
- Bölgü sırası

73 Əgər iki qruplaşdırma bölünmüş qrupların sayına görə fərqlənirsə onları hansı qruplaşdırma əsasında müqayisəli şəklə göstərirler?

- Sadə qruplaşdırma
- Təkrar qruplaşdırma
- Mürəkkəb qruplaşdırma
- Ekstrapolyasiya
- Interpolyasiya

74 Statistik bölgü sırasında sonuncu variantın kumulyativ cəkisi nəyə bərabər olur?

- məcmunun fasiləsinə
- məcmunun həcminə
- məcmunun nisbi dəyişməsinə
- məcmunun mütləq dəyişməsinə
- məcmunun nisbi tezliyinə

75 Statistik bölgü sıralarının xarakterini və qanuna uygunlugunu öyrənərkən daha çox hansı qrafiklərdən istifadə edilir?

- sektorlu diaqramlar
- histoqram, poliqon, kumulyativ
- poliqon, dairəvi diaqramlar
- histoqram, kvadrat diaqramlar
- statistika xəritələri

76 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- statistik bölgü sırası öyrənilməyən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düt-zülüşüdür
- statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müəyyən qayda ilə düt-zülüşüdür
- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın əsas növüdür
- statistik bölgü sırası qruplaşdırmanın təşkilinin əsas formasıdır
- statistik bölgü sırası öyrənilən məcmu vahidlərinin müşahidə vaxtını müəy-yənləşdirən əsas amildir

77 30 firmanın reklam xərcləri içərisində ən yüksək məbləğin 60 min. manat, ən kiçik məbləğin 20 min. manat, təşkil ediləcək qrupların sayı 8 olarsa, onda qruplar üzrə fasilənin kəmiyyəti

- 6 min manat olar
- 4 min manat olar
- 2 min manat olar
- 5 min manat olar
- 3 min manat olar

78 Öyrənilən hadisənin müəyyən ərazi üzrə yerləşməsini təsvir etmək üçün aşağıdakılardan hansından istifadə olunur?

- Fiqurdan
- Statistik xəritələrdən
- Xətti diaqramlardan
- Quruluş diaqramlarından
- Dairəvilərdən

79 Kəmiyyət əlaməti üzrə qruplaşdırında qrupların sayı asılıdır

- Heç birindən
- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyası səviyyəsindən
- Məcmunun keyfiyyətindən
- Tədqiqatın məqsədindən
- Amil və nəticə əlamətləri arasındaki əlaqənin sıxlığından

80 Əlamətin kəsilməz variasiyası zamanı qurulur

- Ranjirləşdirilmiş sıra
- Fasiləli bölgü
- Zaman sırası
- Diskret variasiya sırası
- Otributiv sıra

81 Sadalananlardan kəsilməz qruplaşdırma əlamətini göstərin

- Fermer təsərrüfatlarının işçilərinin sayı
- Əmək haqqı
- Fəhlələrin tarif dərəcəsi
- Kinoteatrda yerlərin sayı
- Ailədə uşaqların sayı

82 Qrafikin miqyası-bu

- Statistika məlumatlarının ifadə forması
- Qrafik sahəsində həndəsi işaretlərin yerləşməsi
- Həndəsi fiqurların kəmiyyəti
- Müəyyən işaretlərin yerləşdiyi sahə
- Qrafikin məzmununun sözlə izahı

83 Qrafikin məzmununun sözlə izahı

- Qrafikin sahəsidir
- Qrafikin eksplikasiyasıdır
- Həndəsi işaretlərdir
- Qrafikin növüdür
- Qrafikin miqyasıdır

84 Fasiləli variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

- Oqiva
- Histoqrancı
- Poligon
- Kumulyat
- Düz xətt

85 Diskret variasiya sırasını hansı qrafiklə vermək olar?

- Düz xətt
- Poligon
- Histoqram
- Kumulyat
- Oqiva

86 Bunlardan hansı statistik qrafikinin əsas elementi deyil

- Qrafik sahəsi
- Qrafikin növü
- Sahə orientasiyası
- Qrafikin izahı
- Həndəsi işarələr

87 Bir neçə əlamət üzrə ardıcıl aparılan qruplaşdırma adlanır

- tipik
- kombinasiyalı
- Analitik
- Təkrar
- Çoxölçülü

88 Poligon qrafik qurulur

- diskret bölgü sırası əsasında
- artan yekunla sira əsasında
- atributiv əlamətlər əsasında
- fasiləli bölgü sıraları əsasında
- keyfiyyət əlamətləri əsasında

89 Bölgü sırası ... ibarət ola bilər

- an sırasından
- sıranın səviyyəsi və zaman sırasından
- variant və tezlikdən
- variantdan
- variant və zaman sırasından

90 Təkrar qruplaşdırma aparılır

- qrupların çəkilərini azaltmaqla
- qrupların fasilələrinin artırılması ilə
- keyfiyyət əlamətləri üzrə
- qrupların çəkilərini artırmaqla
- atributiv əlamətlər üzrə

91 Fasiləsinə görə qruplar.... təşkil edilə bilər

- sadə və ya mürəkkəb
- açıq və ya qapalı
- maksimum və ya minimum
- diskret və ya fasiləsiz
- qruplu və ya quraşıq

92 Verilən əlamətlərin hansı üzrə atributiv bölgü sırası qurmaq olar?

- əmək haqqı, yaş
- cins, məşgulluq, milliyyət
- peşə, yaş
- cins, iş stajı
- milliyyət, əmək haqqı

93 Statistik bölgü sırasında bütün tezliklərin cəmi nəyi anladır?

- məcmunun xüsusiyyətini
- məcmunun həcmini
- məcmunun fasiləsini
- məcmunun nisbi tezliyini

- məcmunun keyfiyyətini

94 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- Müxtəlif obyektləri bir -biri ilə müqayisə edərkən qrafiklərdən istifadə edilmir
 statistikada qrafiklərdən vaxt etibarılə hadisənin inkişafını xarakterizə etmək üçün istifadə edilir
 Ümumiyyətlə, statistikada qrafiklərdən istifadə edilmir
 Statistikada qrafiklər vasitəsilə sosial-iqtisadi hadisələr arasındaki əlaqələri öyrənmək olmur
 Qrafiklər vasitəsilə məcmunun quruluşunu xarakterizə etmək mümkün deyil

95 Bərabər fasiləli qrupların optimal sayının müəyyənləşdirilməsi düsturu hansı alım təklif etmişdir?

- alman alimi Fisər
 alman alimi Axenval
 amerika alimi Qraunt
 amerika alimi Stercessen
 ingilis alimi Petti,

96 Statistika cədvəlinin əsas elementi deyil

- Rəqəm məlumatları
 Miqyas
 Mübtəda
 Başlıq
 Xəbər

97 Variasiya sırası qurulmur:

- Kəmiyyət əlaməti üzrə
 Keyfiyyət əlaməti üzrə
 Əsas əlamət üzrə
 Atributiv əlamət üzrə
 Alternativ əlamət üzrə

98 Mübtədanın xarakterinə görə cədvəllərin aşağıdakı növlərini fərqləndirirlər

- Sadə və monoqrafik
 Sadə, qruplu və kombinasiyalı (quraşıq)
 Monoqrafik və qruplu
 Kombinasiyalı və monoqrafik
 Qruplu, kombinasiyalı və monoqrafik

99 Qrafikin məkan orientirləri aşağıdakı formada verilir

- Məkan xarakteristikaları
 Koordinat şəbəkələr sistemi
 Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu
 Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi
 Ayni-ayni nöqtələrin müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt

100 Qrafik obraz (qrafikin əsası) bu

- Məkan xarakteristikaları
 Statistik göstəricilər təsvir olunan nöqtə, xətt və fiqurlar məcmusu
 Qrafik yerləşən müstəvi hissəsi
 Koordinat şəbəkələr sistemi
 Ayni-ayni nöqtələri müəyyən ədədlər kimi oxunan xətt

101 Hansı qruplaşdırmanın məqsədi əsasən keyfiyyət əlamətləri üzrə bölgüsünü xarakterizə edir?

- Analitik
 Quruluş
 Kombinasiyalı
 Təkrar
 Tipoloji (tipik)

102 Hansı qruplaşdırında keyfiyyət əlamətləri qruplaşdırmanın əsasını təşkil edir

- Quruluş və təkrar
 Quruluş və analitik
 Tipik

- Analitik
- Quruluş

103 Statistika cədvəlinin növü nə ilə müəyyənləşdirilir?

- Cədvəlin xəbəri ilə
- Cədvəlin mübtədası ilə
- Cədvəlin başlığı ilə
- Cədvəlin məzmunu ilə
- Göstəricilərin sayı ilə

104 Statistik yekunlaşdırma özündə birləşdirir

- Məlumatın cədvəl və qrafiklərlə verilməsi
- Məlumatların qruplaşdırılması, yekun və ümumiləşdirici göstəricilərin hesablanması
- Məlumatların qruplaşması və yekunların hesablanması
- Məlumatların yekunlarının hesablanması
- Ümumiləşdirici göstəricilərin hesablanması

105 Məcmunun quruluşunu xarakterizə etmək üçün istifadə olunur

- Xətti diaqramlar
- Sektor
- Fiqur
- Lentvari
- Kvadrat diaqramlar

106 Fasilə kəmiyyəti müəyyənləşdirilir

- Fasilənin aşağı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi
- Fasilənin genişliyinin qruplarının sayına nisbəti kimi
- Variasiya genişliyinin orta kəmiyyətə nisbəti kimi
- Orta kvadratik uzaqlaşmanın orta kəmiyyətə nisbəti kimi
- Fasilənin yuxarı sərhəddinin qrupların sayına nisbəti kimi

107 Cədvəlin xəbəri nəyi xarakterizə edir?

- Hesablanmış göstəriciləri
- Öyrənilən obyekti xarakterizə edən göstəriciləri
- Mütləq kəmiyyətləri
- Statistika müşahidəsinin obyektini
- Qruplaşdırmanı

108 İşçilərin yaşına görə bölgüsü

- kombinasiyalı qruplaşdırmadır
- Tipik qruplaşdırmadır
- Çoxölçülü qruplaşdırmadır
- Quruluş qruplaşdırmasıdır
- Çoxamilli qruplaşdırmadır

109 Həyat səviyyəsinin tipinə görə regionun ev təsərrüfatlarının bölgüsü

- Çoxölçülü qruplaşdırmadır
- Tipik qruplaşdırmadır
- Quruluş qruplaşdırmasıdır
- kombinasiyalı qruplaşdırmadır
- Çoxamilli qruplaşdırmadır

110 Statistika cədvəli hesab oluna bilər

- Hamısı
- Dövri cədvəl
- Analitik işləmə cədvəli
- Vurma cədvəli
- Loqarifmik cədvəl

111 Qrafiklərin elementinin daxildir...

- Kvadrat
- Qrafik sahəsi

- Dairə
- Sütunlu diaqram
- Varzar işarələri

112 Statistika materiallarının yekunlaşdırılması və qruplaşdırılması...

- Statistika müşahidəsinin üsuludur
- Statistika tədqiqatının II mərhələsidir
- Statistika tədqiqatının I mərhələsidir
- Statistikyanın predmetidir
- Analitik qruplaşdırmanın növüdür

113 Regionun xarici ticarəti aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	eses dövr	Hesabat dövrü
Cəmi –mlrd.doll		
Dövriyyə	151,4	155,0
Ixrac	89,1	87,4
İdəal	62,3	67,6

Regionun xarici ticarətinin tehlili üçün nisbi kəmiyyetlerin hansı növleri istifadə oluna biler? Düzgün variansi seçin.

1. Quruluş nisbi kəmiyyeti
2. Müqayise nisbi kəmiyyeti
3. Koordinasiya nisbi kəmiyyeti
4. Dinamika nisbi kəmiyyeti
5. İntensivlik nisbi kəmiyyeti

- 1, 3, 4
- 3, 4, 5
- 2, 3, 5
- 1, 2, 4
- 2, 4, 5

114 Məhsul istehsalı aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2007	2008	2009
Məhsul istehsalı, mln. ədəd	30,1	34,9	44,3

2009 il üçün əsas dinamika nisbi kəmiyyətini müəyyən edin.

- 1.159
- 1.269
- 1.471
- 1.705
- 0.788

115 c

Aşağıdaki məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

kənd təsərrüfatı məhsulunun silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın

- 128.6
- 49.1
- 110
- 96.5
- 42

116 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Yem bitkiləri üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 13.2
- 28.3
- 15.1
- 20.8
- 22.6

117 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Tərəvəz-bostan bitkiləri üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 20.8
- 22.6
- 28.3
- 15.1
- 13.2

118 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Kartof üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 13.2
- 20.8
- 28.3
- 15.1
- 22.6

119 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Pambıq üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 13.2
- 22.6
- 20.8
- 15.1
- 28.3

120 Verilənlər: taxılın əkin sahəsi-150 hektar, pambığın əkin sahəsi- 80 hektar, kartofun əkin sahəsi-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsi-110 hektar, yem bitkilərinin əkin sahəsi- 120 hektar. Taxıl üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 20.8
- 42177
- 13.2
- 15.1
- 28.3

121 Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar verilmişdir

İllər	2005	2006	2007	2008	2009	2010
İstehsal edilmişdir, min. ədəd	95	79	83	86	98	84

2007-ci ildə əsas dinamika nisbi kəmiyyəti nəyə bərabər olar

- 1.04
- 0.97
- 1.62
- 0.87
- 1.05

122 b

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Hər iki dövr üzrə sənaye məhsulunu baza qəbul etməklə koordinasiya nisbi kəmiyyətini müəyyən edin

- 103.6; 77.7
- 72.4; 96.4
- 96.5; 128.7
- 96.5; 128.6
- 50.9; 58.0

123 a

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (Mln. man).

Göstəricilər	Əsas dövr	Hesabat dövrü
Məhsul istehsalı	500	550
O cümlədən, Sənaye	290	280
Kənd təsərrüfatı	210	270

Məlumata əsasən əsas dövrdə sənaye məhsulunun xüsusi çəkisini müəyyən edin (faizlə):

- 42
- 58
- 96.5
- 138
- 51

124 Nisbi kəmiyyətlərin növü deyil...

- Quruluş
- Konkordasiya
- Dinamika
- Koordinasiya
- Proqnoz tapşırığı

125 Mütləq göstəricilərin ölçü vahididir?

- Prodesimil
- Kombinələşdirilmiş
- Əmsal
- Promil
- Faiz

126 Verilənlərdən hansı nisbi kəmiyyətin ifadə formalarıdır?

- faiz,mütləq dəyişmə
- faiz, əmsal, promil
- əmsal,mütləq dəyişmə
- faiz, ton,dəyər
- dəyişmə tempi

127 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- mütləq kəmiyyətlərdən statistikada istifadə olunmur
- mütləq kəmiyyətlər xüsusi hesablamalar əsasında da müəyyən edilir
- mütləq kəmiyyətlər yalnız ilk uçot sənədlərində verilir
- mütləq kəmiyyətlər iki mütləq kəmiyyətin nisbətində alınır
- mütləq kəmiyyətlər iki orta kəmiyyətin nisbətində alınır

128 Konkret məkan və zaman şəraitində ictimai hadisələrin həcmini və səviyyəsini xarakterizə edən ümumiləşdirici göstərici statistikada nöyi anladır?

- nisbi kəmiyyəti
- mütləq kəmiyyəti
- heç bir məna kəsb etmir
- variasiyanı
- orta kəmiyyəti

129 Verilən nisbi kəmiyyətlərdən hansı öyrənilən hadisənin yayılma dərəcəsini xarakterizə edir?

- Koordinasiya
- Dinamika
- Quruluş
- Müqayisə
- Intensivlik

130 Planın yerinə yetirilməsi və plan-tapşırıq nisbi kəmiyyətlərinin hasilinə bərabər olan nisbi kəmiyyət

- Müqayisə
- Koordinasiya
- Dinamika
- Quruluş
- İntensivlik

131 Nisbi göstərici dedikdə başa düşülür

- Sosial-iqtisadi hadisəni xarakterizə edən bir neçə göstəricinin cəmindən ibarət olan ümumiləşdirici göstərici
- Sosial-iqtisadi hadisəni xarakterizə edən iki göstərici arasındaki kəmiyyət nisbətlərini göstərən ümumiləşdirici göstərici
- Əlamətin səviyyəsi
- Müxtəlif göstəricilərin fərqi
- Müxtəlif gösəricilərin hasilini

132 Dinamika nisbi kəmiyyəti hansı nisbi kəmiyyətlərin hasilidir?

- Plan-tapşırıq və planın yerinə yetirilməsi
- Quruluş və intensivlik
- İntensivlik və müqayisə
- Müqayisə və quruluş
- Koordinasiya və intensivlik

133 Baş məcmuda hər hansı hadisənin xüsusi çəkisini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət

- Koordinasiya
- İntensivlik
- Müqayisə

- Dinamika
- Quruluş

134 Statsitikada hadisənin quruluşunda baş verən dəyişikliyi xarakterizə edən göstəriciyə nə ad verirlər?

- Müqayisə nisbi kəmiyyəti
- Quruluş nisbi kəmiyyəti
- Dinamika nisbi kəmiyyəti
- Koordinasiya nisbi kəmiyyəti
- Kənarlaşma əmsalı

135 Statistikada mütləq göstəricilər dedikdə başa düşülür

- Müsbət qiymətlər (modul)
- Həcmi, səviyyəni, sayı xarakterizə edən göstərici
- Əlamətin səviyyəsi
- Kəmiyyat nisbətləri xarakterizə edən göstərici
- Hadisənin ümumi həcmi

136 Öyrənilən məcmunun hissələrinin bir-birinə nisbətini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət

- Müqayisə
- Koordinasiya
- İntensivlik
- Quruluş
- Dinamika

137 Hadisənin zamanda dəyişməsini xarakterizə edən nisbi kəmiyyət

- Müqayisə
- İntensivlik
- Koordinasiya
- Quruluş
- Dinamika

138 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Avstriya arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 33
- 47.8
- 26
- 49.2
- 41.6

139 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Avstraliya arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 33
- 26
- 41.6
- 49.2
- 47.8

140 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 33
- 26
- 49.2
- 47.8
- 41.6

141 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110 2006 - 115 2007 - 120 2008 - 125 2009 - 130 2010 - 135 2010-cu il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104.5
- 103.8

- 104
- 104.3
- 104.2

142 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110 2006 - 115 2007 - 120 2008 - 125 2009 - 130 2010 - 135 2009-cu il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 104.5
- 104.3
- 104
- 103.8
- 104.2

143 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2008-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 103.8
- 104.2
- 113.6
- 104.5
- 104

144 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2007-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 109
- 104.3
- 96
- 103.8
- 104

145 A rayonu üzrə aşağıdakı məlumat verilmişdir: 2005 - 110, 2006 - 115, 2007 - 120, 2008 - 125, 2009 - 130, 2010 - 135, 2006-ci il üzrə silsiləvi dinamika nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 103.8
- 104.5
- 104.3
- 104.2
- 104

146 Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Taxılın əkin sahəsi üzrə quruluş nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- 22.6
- 28.3
- 13.2
- 15.1
- 20.8

147 10 müəssisənin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. 2.0; 2.5; 3.0; 2.1; 1.6; 1.0; 3.6; 4.0; 1.5; 5.0. Məlumatı 2 bərabər fasıləli qrupda birləşdirmək üçün fasılə kəmiyyətini hesablayın

- 1.5
- 2
- 3
- 3.2
- 4

148 Intensivlik nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

- İNK=Ayri-ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti
- İNK=Təmin ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti
- İNK=eyni obyektdə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti
- İNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti
- İNK=Ayri-ayrı hissələrin, hissələri təşkil edən tama olan nisbəti

149 Quruluş nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

- QNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti
- QNK=Ayri-ayrı hissələrin, hissələri təşkil edən tama olan nisbəti

- QNK=eyni obyektə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti
- QNK=Aynı-aynı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti
- QNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti

150 Mart, aprel, may, iyun ayları üzrə silsiləvi qaydada dinamika nisbi kəmiyyəti hesablanmışdır. Hesablanan göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur: 1,21; 1,32; 1,16; 1,26. May ayı üçün əsas qaydada dinamika nisbi kəmiyyətini hesablayın.

- .88
- 1.85
- 1.53
- 1.6
- 1.18

151 Qadınların sayının 1510 nəfər, kişilərin sayının 1700 nəfər, əhalinin sayının 3210 nəfər olduğunu bilərək koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablayın (faizlə).

- 88.82
- 47.04
- 52.96
- 212.58
- 188.82

152 Regionda əhalinin ilin əvvəlinə olan sayı 250 min nəfər, ilin sonuna isə 265 min nəfər olmuşdur. Dövr ərzində 25 min nəfər doğulmuşdur. Hansı nisbi kəmiyyət hesabına bilər?

- Plan tapşırıq
- müqayisə
- kordinasiya
- konkordasiya
- intensivlik

153 Müəssisədə hesabat düvründə 500 qramlıq bankada 200 min ədəd, 250 qramlıq bankada isə 100 min ədəd tomat sousu istehsal edilmişdir. Şərti ölçüdə neçə min ədəd 1000 qramlıq tomat sousu istehsal edilmişdir

- 250
- 185
- 125
- 150
- 300

154 Universitetdə təhsil forması üzrə təhsil alan tələbələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir. Gündüz – 2600 ; Distant – 1000; Qiyyabi - 1200 Məlumat əsasında hansı nisbi kəmiyyət hesabına bilər?

- müqayisə
- quruluş
- konkordasiya
- intensivlik
- dinamika

155 Əhalinin tibb müəssisələri ilə təminatı göstəricisi hansı nisbi kəmiyyətdir?

- sosial
- intensivlik
- quruluş
- müqayisə
- koordinasiya

156 Verilənlərdən hansı koordinasiya nisbi kəmiyyətinə aiddir?

- firmadan 100 fəhləsinə düşən mühəndis-texniki işçilərin sayı
- əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən ölənlərin sayı
- müəyyən növ məhsulun məsərfi arasındaki nisbət
- büdcə kəsirinin ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi
- büdcə daxil olmalarında əlavə dəyər vergisinin payı

157 Verilənlərdən hansı intensivlik nişbi kəmiyyətinə aiddir?

- firmadan 100 işçisinə düşən xidmətedicilərin sayı
- əhalinin hər 1000 nəfərinə doğulan uşaqların sayı
- büdcə daxil olmalarında mənfəətin payı

- bədən kəsirinin ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi
- müəyyən növ məhsulun məsrəfi arasındaki nisbət

158 Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Yem bitkilərinin əkin sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın

- 28.3
- 22.6
- 20.8
- 15.1
- 13.2

159 Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Tərəvəz-bostan bitkilərinin əkin sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın

- 15.1
- 28.3
- 22.6
- 20.8
- 13.2

160 Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Kartof sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın

- 22.6
- 13.2
- 28.3
- 15.1
- 20.8

161 Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Pambıq sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın.

- 22.6
- 20.8
- 15.1
- 28.3
- 13.2

162 Əkin sahəsinin quruluşu aşağıdakı kimi olmuşdur: taxıl sahəsi-150 hektar, pambıq sahəsi- 80 hektar, kartof-70 hektar, tərəvəz-bostan bitkiləri-110 hektar, yem bitkiləri- 120 hektar. Taxıl sahəsinin xüsusi çəkisini hesablayın

- 22.6
- 28.3
- 15.1
- 13.2
- 20.8

163 İntensivlik nisbi kəmiyyətinə misal ola bilər

- Əhalinin tərkibində kişi və qadınların xüsusi çəkisi
- Əhalinin hər nəfərinə istehlakın səviyyəsi
- A obyektinin eyni əlamətinin B obyektinin eyni əlamətinə nisbəti
- Tamın hissələrinin həmin hissələr arasından götürülmüş bir hissəyə nisbəti
- Əhalinin cins tərkibi

164 A bölgəsində yanvarın 1-nə kişilərin sayı 25500 nəfər, qadınların sayı 27500 nəfər, cəmi əhalinin sayı isə 53000 nəfər olmuşdur. Koordinasiya nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 912
- 860
- 481
- 519
- 1078

165 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölünlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah pozulmaları üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı

- 7.6
- 11.4

- 2.4
- 8.6
- 7.9

166 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Nigah üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı

- 2.4
- 8.6
- 11.4
- 7.6
- 7.9

167 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Ölüm üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı

- 8.6
- 7.9
- 7.6
- 2.4
- 11.4

168 A bölgəsində il ərzində doğulanların sayı 120 nəfər, bağlanmış nigahların sayı 90, nigah pozulmalarının sayı 25, ölənlərin sayı 80, əhalinin orta illik sayı isə 10500 nəfər olmuşdur. Doğum üzrə intensiv nisbi kəmiyyəti hesablamalı

- 7.9
- 7.6
- 8.6
- 2.4
- 11.4

169 Plan tapşırıq nisbi kəmiyyətinin 1.10, planın yerinə yetirilməsi nisbi kəmiyyətinin 0.90 olduğunu bilərək dinamika nisbi kəmiyyətinin hesablayın

- .9
- 81.82
- .2
- 2
- 0.99

170 Koordinasiya nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

- KNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti
- KNK=Aynı-ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti
- KNK=eyni obyektdə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti
- KNK=müxtəlif obyektlərə aid olan eyni əlamətlərin nisbəti
- KNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti

171 Müqayisə nisbi kəmiyyəti necə hesablanır?

- MNK=eyni obyektdə aid olan müxtəlif əlamətlərin nisbəti
- MNK=Tamın ayrı-ayrı hissələrə olan nisbəti
- MNK=hesabat dövrü məlumatlarının əsas dövrün məlumatlarına faizlə nisbəti
- MNK=Aynı-ayrı hissələrin, həmin hissələrin hər hansı birinə olan nisbəti
- MNK=müxtəlif obyektlərə aid olan eyni əlamətlərin nisbəti

172 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- hadisələrin dəyişməsi qeyri-bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda orta kəmiyyətin sadə düsturundan istifadə edilir
- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda hormonik orta kəmiyyətin düsturundan istifadə edilir
- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturundan istifadə edilir
- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda orta kəmiyyət hesablanması
- hadisələrin dəyişməsi bərabər fasıləli dövrün əvvəlinə verilərsə onda hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturundan istifadə edilir

173 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi mənfi birə bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi sıfır bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmi birə bərabərdir
- variantların fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən kənarlaşmalarının cəmləmək olmaz

- variantların fərdi qiymətləri əsasında orta kəmiyyət hesablanınır

174 Statistik məcmu əlamətinin dispersiyasının 600-ə, məcmunun həcminin 10-a, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının cəminin 6250-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 7
- 5
- 9
- 4
- 8

175 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Qazaxstan arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 47.8
- 49.2
- 41.6
- 33
- 26

176 2010-cu il üzrə ət və ət məhsullarının istehlakı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir: Azərbaycan Respublikası-32 kq, Rusiya Fede- rasiyası-67 kq, Avstraliya-123 kq, Avstriya-97 kq, Belarus-77 kq, Qazaxstan-65 kq. Azərbaycan Respublikası ilə Belarus arasında müqayisə nisbi kəmiyyətini hesablamalı

- 49.2
- 41.6
- 47.8
- 26
- 33

177 İş stajına görə fəhlələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir

İş staci, il	5-ə qədər	5-10	10-15	15-20
İşçilərin sayı	2	6	15	7

Bu məlumatlara əsasən işçilərin orta iş stacını hesablayın:

- 10;
- 11;
- 17;
- 12;
- 14;

178 2009-cu ilin yay sessiyasının nəticələri əsasında statistika fənni üzrə tələbələrin bilikləri aşağıdakı kimi qiymətləndirilmişdir: Bu məlumatlara əsasən tələbələrin orta balı hansı düsturla hesablanılmalıdır:

Qiymət balı	2	3	4	5	Cəmi
Tələbələrin sayı	3	17	6	7	33

- Xronoloji ortanın sadə düsturu ilə;
- Hesabi ortanın çəkili düsturu ilə
- Hesabi ortanın sadə düsturu ilə;
- Həndəsi orta düsturu ilə;
- Kvadratik ortanın düsturu ilə;

179 Ayrı - ayrı variantların çəkiləri məlum olmayan hallarda orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə edirlər?

- modanın düsturundan
- xronoloji orta kəmiyyətin düsturundan
- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
- hesablı orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
- hesablı orta kəmiyyətin sadə düsturundan

180 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir:

İşçilerin tarif derecesi	2	3	4	5	6
İşçilerin sayı	9	26	27	29	31

Mediani hesablayın:

- 6
- 4
- 3
- 26
- 31

181 Bölgü sırasının hesabı ortası 5 - e bərabər olduğu halda a - nın qiymətini tapın:

x	Φ
2	4
4	7
a	8

- 7.4
- 3
- 11.5
- 4.5
- 9.2

182 Bir biriqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məmulatın hazırlanmasına 3 dəqidə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məmulatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablamaq üçün hansı orta kəmiyyətdən istifadə olunmalıdır:

- Həndəsi orta kəmiyyət;
- Sadə harmonik orta kəmiyyət
- Çəkili harmonik orta kəmiyyət;;
- Çəkili hesabı orta kəmiyyət;
- Hesabı orta kəmiyyət;

183 Bir biriqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məmulatın hazırlanmasına 3 dəqidə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məmulatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablayın:

- 3,86 dəqiqə;
- 3,74 dəqiqə
- 3,5 dəqiqə;
- 3,92 dəqiqə;
- 3,68 dəqiqə;

184 c

1. Regionda seçmə qaydada ailelər illik gəlirlərinə görə qruplaşdırılmış ve aşağıdakı bölgü alınmışdır?

Gelirin illik həcmine görə aile qrupları, min. man	Ailelerin sayı
2-4	6
4-6	10
6-8	5
8-10	4
10-12	3
12-14	2
	30

Bu məlumatla esasen orta illik gelir ne qeder olar?

- 6.6
- 7.2
- 5
- 3
- 6.9;

185 x

1. Ticaret müəssisəsi haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

esas kapitalın həcmi? görə müəssise qrupları, mln man	Müəssiselerin sayı
1,2-2,2	6
2,2-3,2	10
3,2-4,2	5
4,2-5,2	4
5,2-6,2	3
6,2-7,2	2
Cəmi	30

esas kapitalın orta deyeri ne qeder olar?

- 3
- 3.5
- 3.9
- 3.1
- 2.9

186 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: Bu məlumatlar əsasında medianı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 3
- 5
- 2
- 7
- 4

187 Ailə üzvlərinin hər bir üzvünə düşən məcmu gəlirlərin həcmindən görə ailələrin aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Ailə üzvlərinin hər nəfərinə düşən gəlirin modasını müəyyən edin:

Ailə üzvlərinin hər birinə düşən məcmu gəlirlərin həcmi, man	65	800	110	130	160	160-dan çox
Ailələrin sayı yekunu görə %-la	5	12	42	19	10	12

- 160
- 42
- 130
- 90
- 110

188 Fəhlələrin tarif dərəcəsinə görə aşağıdakı bölgüsü verilmişdir: Orta tarif dərəcəsini tapın:

	1	2	3	4	5	6	-
Fəhlələrin sayı	12	28	26	19	12	3	100

- 0
- Düzgün cavab yoxdur
- 3,5;
- 5,00;
- 4,76

189 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir: Bu məlumatlar əsasında fəhlələrin orta tarif dərəcəsini hesablayın

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 3
- 4.01
- 2.04

- 4.2
 5.07

190 Aşağıdakı bölgü sırası verilmiştir: _____ Bu məlumatlar əsasında modanı hesablayın:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- 5
 3
 4
 7
 1

191 Aşağıdakı bölgü sırası verilmiştir: _____ Bölgü sırasının növünü müəyyənləşdirin:

Fəhlələrin tarif dərəcəsi	2	3	4	5	6
Fəhlələrin sayı	8	16	17	19	7

- An
 Diskret
 Fasiləsiz
 Atributiv
 Ranjiləşdirilmiş

192 z

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

200 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 93.7
 62,5
 40,4
 117,2
 112,5

193 1

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

180 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 20,4
 93,7
 125
 117,2
 62,5

194 k

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

150 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 9,6
- 117,2
- 62,5
- 112,5
- 125

195 j

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

100 manat əmək haqqı alanların orta əmək haqqından kənarlaşmasını hesablayın

- 112,5
- 93,7
- 59,6
- 117,2
- 125

196 h

1. Aşağıdakı məlumatla əsasən medianını hesablayın.

Məhsul istehsalma gör? işçi qrupları, ədəd	İşçilərin sayı, nəfər
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 16,85
- 16,98
- 16,21
- 15,86
- 16,31

197 g

1. Aşağıdaki m?lumata ?sas?n modanı hesablayın.

M?hsul istehsalına gör? işçi grupları, ?d?d	İşçil?rin sayı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 16.26
- 16.59
- 16.48
- 15.21
- 15.87

198 s

1. Aşağıdaki m?lumata ?sas?n orta m?hsul istehsalını hesablayın.

M?hsul istehsalına gör?   İşçil?rin sayı, n?f?r
işçi grupları, ?d?d

10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 16.87
- 16.42
- 17.35
- 16.02
- 15.62

199 a

1. Region ?halisinin sayı haqqında aşağıdaki m?lumatlar verilmiştir.

01.01.2011	30,0
01.02.2011	31,2
01.03.2011	31,8
01.04.2011	32,5

M?lumata ?sas?n ?halinin orta sayı neç? min n?f?r olar?

- 31.37
- 31.42
- 31.69
- 32.00
- 31.26

200 f

1. Aşağıdakı m?lumata ?sas?n orta m?hsul istehsalını hesablayın.

M?hsul istehsalına gör? işçi qrupları, ?d?d	İşçil?rin sayı, n?f?r
10-12	5
12-14	15
14-16	25
16-18	32
18-20	10
20-22	8
22-24	5
Yekun	100

- 16.87
- 16.42
- 17.35
- 42051
- 15.62

201 d

1. Region ?halisinin sayı haqqında aşağıdaki m?lumatlar verilmiştir.

01.01.2011	30,0
01.02.2011	31,2
01.03.2011	31,8
01.04.2011	32,5

M?lumata ?sas?n ?halinin orta sayı neç? min n?f?r olar?

- 31.69
- 31.42
- 31.37
- 31.26
- 32.00

202 u

Verilənlər:	İşçilərin sayı	Əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Əlamətin çəkilərini nəzərə almadan orta əmək haqqını hesablayın

- 170.2
- 190.8
- 181,4
- 157.5
- 155.9

203 y

Verilənlər:	İşçilərin sayı	Əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Orta kəmiyyətin müvafiq düsturundan istifadə etməklə orta əmək haqqını hesablayın

- 157
- 170
- 160
- 181
- 190

204 Kiçik müəssisələri məfəətin həcmində görə qruplaşdırılmışdır.

- 37
- 68
- 186
- 202
- 216

205 Aşağıdakı bölgü sırası verilmişdir:

- 27
- 37
- 6
- 4
- 5

206 Verilmiş bölgü sırasının mediasını hesablayın:

- 32
- 22
- 61
- 53
- 44

207 Diskret bölgü sırası üzrə medianı tapın :

x	Φ
4	3
5	7
7	2
9	1

- 4
- 1
- 3
- 7

5

208 Diskret bölge sırası üzrə modanı tapın :

x	Φ
4	3
5	7
7	2
9	1

- 5
 3
 1
 7
 4

209 t

Bir ticarət təşkilatının mal qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir, mln. manat.

1.01.2010	1.03.2010	1.06.2010	1.12.2010	1.01.2011
8.0	7.0	6.0	9.0	10.0

Bu məlumatlara əsasən ticarət təşkilatının mal qalığının orta həcmini hesablayın:

- 7.6
 10.0
 7.2
 8.9
 7.1

210 r

Valyuta məzənnəsi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

1.01.2010	1.02.2010	1.03.2010	1.04.2010	1.05.2010
0.78	0.77	0.75	0.77	0.79

Bu məlumatlara əsasən valyutanın orta aylıq məzənnəsini hesablayın:

- 0.78
 0.79
 0.74
 0.77
 0.75

211 w

Kiçik müəssisələri mənfiyyətin həcmindən görə qruplaşdırılmışdır.

Mənfiyyətin həcmindən görə Kiçik müəssisələrin sayı
 kiçik müəssisələrin
 bölgüsü, mln. manat

1-3	12
3-5	13
5-7	16
7-9	17
9-11	12
11-13	16
13-15	14

Bu məlumatlara əsasən beşinci variantın artan yekunla (kumulyativ) çəkisini hesablayın.

- 0.70
 0.82
 1.00
 0.25
 0.57

212 q

Kiçik mü?ssis?l?ri m?nf??tin h?cmin? gör? qruplaşdırılmıştır.

M?nf??tin h?cmin? gör? Kiçik mü?ssis?l?rin sayı
kiçik mü?ssis?l?rin
bölгüsü, mln. manat

1-3	12
3-5	13
5-7	16
7-9	17
9-11	12
11-13	16
13-15	14

Bu m?lumatlara ?sas?n beşinci variantın artan yekunla (kumulyativ) ç?kisini hesablayın.

- 58
- 70
- 87
- 41
- 25

213 m

S?hm?dar c?miyy?t?ri nizamnam? kapitalının h?cmin? gör? aşağıdakiler kimi qruplaşdırılmıştır.

Nizamnam? kapitalının S?hm?dar c?miyy?t?rinin sayı

h?cmin? gör? s?hm?dar

c?miyy?t?rinin bölümü,

mln. manat

6-8	5
8-10	15
10-12	10
12-14	10

Bu m?lumatlara ?sas?n birinci kvartili hesablayın.

- 8.7
- 14
- 6
- 8
- 10

214 n

Sigorta sirk?t?ri sigorta öd?m?l?rinin h?cmin? gör? aşağıdakiler kimi qruplaşdırılmıştır.

Sigorta öd?m?l?rinin Ticar?t mağazalarının sayı

h?cmin? gör? sigorta

sirk?t?rinin bölümü, mln.

manat

4-6	10
6-8	10
8-10	8
10-12	12

Bu m?lumatlara ?sas?n birinci kvartili hesablayın.

- 6
- 3
- 10
- 8
- 4

215 b

Ticar?t ma?azalarının m?nf??tin h?cmin? gör? bölgüsü aşağıdakı c?dv?ld? verilmiştir

M?nf??tin	h?cmin?	gör?	Ticar?t ma?azalarının nisbi tezliyi
ticar?t	ma?azalarının		bölgüsü, mln. manat
2-4		0.13	
4-6		0.12	
6-8		0.18	
8-10		0.15	
10-12		0.16	
12-14		0.14	
14-16		0.12	

Bu m?lumatlara ?sas?n dördüncü variantın artan yekunla (kumulyativ) ç?kisi hesablayın.

- 0.43
- 0.58
- 0.57
- 0.88
- 0.25

216 v

Mersedes E 200 markalı avtomobil?rin t?mirarası getdiyi m?saf?y? gör? bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

T?mirarası gedil?n m?saf?, km	10- 20 min	20-30	30-40	40-50	50-60
Avtomobil?rin sayı	20	60	50	30	20

Bu m?lumatlara ?sas?n ikinci kvartili (medianamı) hesablayın:

- 42
- 31
- 30
- 32
- 33

217 Regionda əhalinin ilin əvvəlinə olan sayı 250 min nəfər, ilin sonuna isə 260 min nəfər olmuşdur. Dövr ərzində 15 min nəfər doğulmuşdur. Əhalinin orta sayını müəyyən edin

- 260
- 250
- 262.5
- 251.5
- 255

218 Bir müəssisədə işləyən 5 işçi eyni dəzgahla, eyni vaxtda 1-ci işçi 10 ədəd, 2-ci işçi 12 ədəd, 3-cü işçi 15 ədəd, 4-cü işçi 6 ədəd, 5-ci işçi isə 14 ədəd məhsul istehsal etmişdir. Orta məsuldarlığı hesablayın

- 11.4
- 12.2
- 10.2
- 9.5
- 11.25

219 Əlamətin dispersiyası 400-ə, vahidlərin sayı 20-yə, əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratı 12500 -ə bərabərdir. Orta kəmiyyəti hesablayın

- 150
- 15
- 2
- 20
- 1.5

220 Bir müəssisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumatə əsasən dispersiyani müəyyən edin

- 1.61

- 1.33
- 2.53
- 3.23
- 5.1

221 Moda olan variantda fasılənin aşağı sərhəddinin 110, fasılənin böyüklüğünün 10, moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 70, moda olan variantın çəkisini 130, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisini 90 olduğunu bilərək modanı hesablayın?

- 19
- 1.16
- 1.23
- 1.34
- 1.45

222 Mediana olan variantda fasılənin aşağı sərhəddinin 110, fasılənin böyüklüğünün 10, sıranın çəkilərinin cəmini 400, mediana olan variantdan əvvəl gələn variantların artan yekunla çəkilərinin cəmini 73, mediana olan variantın çəkisini 130 olduğunu bilərək mediananı hesablayın?

- 1.275
- 119,7%;
- 1.443
- 1.456
- 1.348

223 Hər ayın əvvəlinə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 1.04 – 200 1.05-220 1.06-240 1.07 – 260 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 232
- 230
- 231
- 236
- 235

224 Fevral ayı ilə müqayisədə mart ayında firmanın işçilərinin orta aylıq əmək haqqı 8% artarsa, işçilərin sayı isə müvafiq olaraq 5% azalırsa, onda işçilərə hesablanmış ümumi əmək haqqının məbləği

- 5% artar
- 3% artar
- 3% azalar
- 2.6% artar
- 2.6% azalar

225 Əmək haqqının səviyyəsinə görə işçilər belə qruplaşdırılmışdır (min manat): 1-3, 3-5, 5-7, 7-9, 9-11. Buna uyğun olaraq işçilərin bölgüsü müvafiq olaraq 2;2;3;5;4 nəfər təşkil etmişdir. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

- 9.6
- 7.4
- 7.5
- 8.9
- 4.5

226 Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 200-ə, disperiyasının 100-ə bərabər olduğunu bilərək əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 19
- 40
- 10
- 30
- 20

227 Briqadada iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,6,7,8,10 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

- 8
- 6
- 5
- 7
- 10

228 Əgər əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 5 vahid artırısaq, onda orta kəmiyyət

- Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz
 5 vahid artar
 5 dəfə artar
 5 dəfə azalar
 Dəyişməz

229 Mağazada mal qalığı haqqındaki məlumatlar ilin əvvəlinə və axırına verilərsə orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
 hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
 xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə
 harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
 harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

230 Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Bu məlumat əsasında orta mal qalığını hansı düsturla hesablayırlar?

- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
 hesabı orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
 hesabı orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
 harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
 xronoloji orta kəmiyyətin düsturu ilə

231 Verilənlər: Mağazada mal qalığı 01.01.2012-1500; 01.02.2012-1800; 01.03.2012-2000; 01.04.2012-1700. Mağazada orta mal qalığını hesablayın

- 1170
 1250
 1800
 1750
 1850

232 Statistika fənni üzrə bir qrupun 10 tələbəsinin imtahan ballarının bölgüsü aşağıdakı kimidir: 10;9;6;10;9;10;7;10;9;10; orta balı hedablayın.

- 15
 9
 10
 20
 1

233 7 vahiddən ibarət məcmu üçün $\sum x = 49 - a$ bərabərdirsə, hesabi ortanı tapın

- 72
 7
 49
 4
 50

234 10 ədəddən ibarət məcmu üçün hesabi orta $40 - a$ bərabər olduğu halda $\sum x$ nəyə bərabərdir

- 10
 400
 200
 40
 450

235 Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 3,3,4,4,3,3,5,2,5,5,3,2,3,3,4,2,3,4,5,5

- .3
 .4
 .25
 .27
 .2

236 Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 3,4,4,3,3,5,2,5,5,3,2,3,3,4,2

- .32
 .4
 .3

- .27
 .2

237 Verilən məlumat dəsti üzrə ən yüksək nisbi tezliyi hesablayın. 5,5,4,3, 4, 4, 4, 4, 3,2,5, 4

- 0.25
 4
 1
 0.45
 0.5

238 İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən mediananı hesablayın

- 5
 6.5
 6
 7.5
 7

239 Birinci firmada satılan kompyuterlərin sayı 4 ədəd, ikinci firmada 5 ədəd, üçüncü firmada isə 3 ədəd olmuşdur. Hər bir firmada kompyuterlərin satış qiyməti isə müvafiq olaraq 300 manat, 500 manat və 400 manat olmuşdur. Firmalar üzrə ümumilikdə kompyuterin orta satış qiymətini hesablayın

- 500 manat
 120 manat
 408 manat
 308 manat
 600 manat

240 Tələbələrin Statistika fənnindən aldığı ballara görə modanı hesablayın. 5, 4,3, 4, 6,2

- 6
 4
 5
 3
 2

241 Əlaçıların hissəsi 60%, əlaçı olmayanların hissəsi isə 40%-dir. Əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın (əmsalla)

- .24
 .6
 .5
 1
 .34

242 Normal bölgündə müəssisələrin sayı 20, orta məhsul istehsalının isə 250 ədəd olduğunu bilərək meiananı hesablayın

- 125
 270
 12.5
 230
 250

243 Normal bölgündə müəssisələrin sayı 10, orta məhsul istehsalının isə 15 ədəd olduğunu bilərək modanı hesablayın

- 5
 7.5
 15
 1.5
 150

244 Əlamətin bütün fərdi qiymətlərini 8 dəfə azaltsaq, tezlikləri isə 2 dəfə artırısaq, orta kəmiyyətin qiyməti

- 10 dəfə azalar
 8 dəfə azalır
 16 dəfə azalar
 Dəyişməz
 2 dəfə artar

245 Əgər əlamətin bütün qiymətlərinin çəkilərini (tezliklərini) 15 dəfə artırısaq, onda orta kəmiyyətin qiyməti

- 15 vahid azalar
- 0-a bərabər olar
- Dəyişməz
- Orta kəmiyyət 15 vahid artar
- Orta kəmiyyətin dəyişməsi haqqında fikir söyləmək olmaz

246 Bir sigorta şirkətinin aprel ayının 1-dən 15-ə qədər işçilərinin sayı 20 nəfər, 16-dan 25-ə qədər 15 nəfər, 26-dan 30-a qədər 30 nəfər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən aprel ayı üçün işçilərin orta siyahı sayını hesablayın

- 22
- 15
- 16
- 21
- 20

247 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 10, fasilə kəmiyyəti 2, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumata əsasən modanı müəyyən edin

- 14
- 11.58
- 10.4
- 12.6
- 9.6

248 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 20, fasilə kəmiyyəti 4, moda olan variantın çəkisi 120, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 110, sonrakı çəki isə 80 olmuşdur.. Məlumata əsasən modanı müəyyən edin

- 22.65
- 20.8
- 28.28
- 21.29
- 25.67

249 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhəddi 25, fasilə kəmiyyəti 5, moda olan variantın çəkisi 20, moda olan çəkidən əvvəlki çəki 15, sonrakı çəki isə 10 olmuşdur. Məlumata əsasən modanı müəyyən edin

- 25.67
- 26.67
- 25.97
- 25.21
- 27.92

250 Bir müəsəisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumata əsasən orta xətti uzaqlaşmanı müəyyən edin

- 2.2
- 3
- 1.6
- .9
- .2

251 Bir müəsəisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumata əsasən mediananı müəyyən edin

- 2
- 3
- 6
- 5
- 4

252 Bir müəsəisədə 24 işçinin tarif dərəcələri haqda məlumatlar verilmişdir. 4; 3; 6; 4; 4; 2; 3; 5; 4; 4; 5; 2; 3; 4; 4; 5; 2; 3; 6; 5; 4; 2; 4; 3. Məlumata əsasən modanı müəyyən edin

- 5
- 4
- 3
- 2
- 6

253 Bazarda 1200 manatlıq tərəvəz və 2000 manatlıq meyvə satılmışdır. Tərəvəzin 1 kq-ı 5 manat, meyvənin 1 kq-ı 10 manata olmuşdur. Satılmış məhsulun orta qiymətini müəyyən edin

- 8.7
- 7.65
- 8.15
- 8.1
- 7.3

254 Nəyə görə orta göstərici kifayət qədər böyük sayıda vahidlərdən ibarət olan məcmu üçün hesablanmalıdır?

- böyük ədədlər qanununa əsasən
- orta kəmiyyətin riyazi xassələrinə əsasən
- orta kəmiyyətin eynilik qanununa əsasən
- Ədədlərin əvəzətmə qanununa əsasən
- orta kəmiyyətin sabitlik qanununa əsasən

255 İşçilər iş stajına görə sıralanmışdır: 2;1;3;7;6;11;9;10. Bu məlumatlara əsasən medianını hesablayın

- 3.5
- 6.5
- 9.5
- 4.5
- 5.5

256 Firmanın 5 işçisinin orta aylıq əmək haqqının 200 manat, 1-ci- və 2-ci işçinin ikisinin birgə əmək haqqının 500 manat olduğunu bilərək, qalan üç işçinin ümumi əmək haqqının məbləğini hesablayın

- 400 manat
- 500 manat
- 300 manat
- 250 manat
- 200 manat

257 Bir firmannın ixrac etdiyi iki növ məhsulun xüsusi çökisinin müvafiq olaraq 40% və 20%, onların dəyərinin isə müvafiq olaraq 160 və 120 mln. manat olduğunu bilərək ixrac edilən məhsullar üzrə orta xüsusi çökünü hesablayın

- .29
- .28
- .3
- .4
- .2

258 Sıranın hər bir variantı 10 dəfə artırılmışdır. Bu halda orta kəmiyyət

- 10 artacaq
- 100 artacaq
- dəyişməyəcək
- 10 dəfə artacaq
- 10 dəfə azalacaq

259 Sıranın əlamətlərinin bütün qiymətlərini eyni bir kəmiyyət qədər artırıqsız, onda hesabi orta

- Eyni kəmiyyət qədər azalacaq
- Eyni dəfə artacaq
- Eyni dəfə azalacaq
- Eyni kəmiyyət qədər artacaq
- Dəyişməyəcək

260 Orta kəmiyyət – bu

- Ən çox rast gəlinən variant
- Variasiya sırasının ən çox rast gəlinən xarakteristikası
- Bir neçə variasiya edən əlamət üzrə məcmunun ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikası
- Keyfiyyətcə bircinsli məcmunun ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikası
- Ranjirləşdirilmiş sıranın ortasında yerləşən əlamətin qiyməti

261 Xronoloji orta kəmiyyət hesablanır

- Çəkilər məlum olmadıqda

- Bərabər fasıləli olmayan dinamik sıralarında
- Bərabər fasıləli olmayan an dinamika sıralarında
- Bərabər fasıləli an dinamika sıralarında
- Bərabər fasıləli dinamika sıralarında

262 Əlamətin fərdi qiymətlərindən ondan kənarlaşmaları cəminin 0 – ra bərabər olması xüsusiyyəti hansı göstəriciyə xasdır?

- Həndəsi orta
- Median
- Moda
- Hesabi orta
- Quruluş orta kəmiyyətlər

263 Əlamətin bu qiymətləri üçün medianı tapın: 6,8,9,10,11,14,18,20

- 10,5-ə bərabərdir
- 10-a bərabərdir
- yoxdur
- 12,5 bərabərdir
- 12,0-ə bərabərdir

264 Əgər əlamətin hər bir qiymətinə bölgü sırasında bir dəfə rast gəlinsə onda orta kəmiyyət hansı düsturla hesablanır?

- Çəkili harmonik orta
- Çəkili hesabi orta
- Sadə harmonik orta
- Sadə hesabi orta
- Həndəsi orta

265 Orta artım əmsalını hesablamaq üçün orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə olunur

- Harmanik orta
- Xronoloji orta
- Kvadratik orta
- Həndəsi orta
- Quruluş orta

266 Dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min man 1.01- 130 1.05 – 140 1.07 - 150 1.08 - 190 1.11 – 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 164
- 162
- 145
- 160
- 159

267 Hər ayın əvvəlinə dövriyyə vəsaitlərinin qalığı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (min manatla): (A) 1.04 – 140 1.05 - 150 1.06 - 160 1.07 – 210 Xronoloji orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 200
- 165
- 155
- 162
- 159

268 Müəssisədə iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,7,8,9,10 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

- 8
- 5
- 6
- 7
- 10

269 Briqadada iş stajları uyğun olaraq 2,4,5,6,7,8,9 olan 7 nəfər vardır. Medianı müəyyən edin

- 8
- 7
- 5
- 6
- 10

270 Müəssisədə işləyən 3 fəhlədən birincisi eyni məhsulun hazırlanmasına 20 dəqiqə, ikinci fəhlə 25 dəqiqə, üçüncü fəhlə isə 32 dəqiqə vaxt sərf etmişdir. Məhsulun hazırlanmasına orta vaxtı müəyyənləşdirin

- 29.3
- 26.5
- 24
- 24.74
- 25.7

271 16,9,9,11,11,9,19,25 ədədləri üçün modanı tapın

- yoxdur
- 11-ə bərabərdir
- 25-ə bərabərdir
- 9-a bərabərdir
- 16-ya bərabərdir

272 Variantların çəkilərə hasilinin cəminin çəkilərin cəminə nisbətindən alınan göstərici statistikada necə adlanır?

- sadə hormonik orta kəmiyyət
- sadə hesabi orta kəmiyyət
- çəkili hormonik orta kəmiyyət
- çəkili hesabi orta kəmiyyət
- çəkili qiymət indeksi

273 Fasiləli bölgü sırasının orta səviyyəsini şərti sıfır (an, ixtisar) üsulu ilə hesablayarkən sıranın ortasında yerləşən variantı deyil, sonuncu variantı şərti olaraq sıfır qəbul etsək, onda aşağıdakı variantlardan hansı doğru olar?

- belə üsul yoxdur
- nəticə qənaətbəxş olacaq
- nəticə fərqli olacaq
- nəticə eyni olacaq
- nəticə sıfır olacaq

274 Fasiləli bölgü sırasının orta səviyyəsi həm hesabi orta kəmiyyətin çəkili, həm də şərti sıfır üsulu ilə hesablanarsa aşağıdakı variantlardan hansı doğrudur?

- belə üsul yoxdur
- nəticə qənaətbəxş olacaq
- nəticə fərqli olacaq
- nəticə eyni olacaq
- nəticə sıfır olacaq

275 Əlamətin fərdi qiymətlərinin kvadratlarının orta səviyyəsinin 50-ə, orta kvadratik uzaqlaşmasının 5-ə bərabər olduğunu bilərkən əlamətin orta kəmiyyətini hesablayın

- 9
- 50
- 3
- 5
- 40

276 Ayrı - ayrı variantların çəkiləri məlum olmayan hallarda orta kəmiyyətin hansı düsturundan istifadə edirlər?

- modanın düsturundan
- harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturundan
- xronoloji orta kəmiyyətin düsturundan

277 Sadə hesabi orta o zaman tətbiq olunur ki

- lkin göstəricilər olmasın
- Məlumatlar qruplaşdırılmasın
- Məlumat olmasın
- Ümumi yekunda hər bir kateqoriyanın xüsusi çəkisi hesablansın
- Hesablanmış göstəricilər əsasında

278 Sadə orta və çəkili ortanın qiymətləri nə zaman üst – üstə düşər

- Düşməz
- Məcmular müxtəlif olduqda
- Bircinsli olmayan məcmular üzrə hesablaşdırıqda
- Bircinsli məcmular üzrə hesablaşdırıqda
- Çəkilər eyni olduqda

279 Bir biriqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məmulatın hazırlanmasına 3 dəqidə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məmulatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablamaq üçün hansı orta kəmiyyətdən istifadə olunmalıdır

- Həndəsi orta kəmiyyət
- Sadə harmonik orta kəmiyyət
- Çəkili harmonik orta kəmiyyət
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət
- Hesabi orta kəmiyyət

280 Bir biriqadada işləyən işçilərdən 1-ci bir məmulatın hazırlanmasına 3 dəqidə, 2-ci 4 dəqiqə, 3-cü 3,5 dəqiqə, 4-cü 5 dəqiqə sərf edərsə, briqadanın bir məmulatın hazırlanmasına sərf etdiyi orta müddəti hesablayın

- 3,5 dəqiqə
- 3,74 dəqiqə
- 3,86 dəqiqə
- 3,68 dəqiqə
- 3,68 dəqiqə

281 Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiymətini hesablayın

- 128,57 man
- 157,28 man
- 136,35 man
- 140 man
- 280 man

282 Şirkət qiymətləri 100 manat və 180 manat olmaqla iki növ səhmin alınması üçün eyni məbləğdə pul vəsaiti ayırmışdır. Alınmış səhmlərin orta qiyməti hansı orta kəmiyyət kimi hesablanılmalıdır

- Harmonik orta kəmiyyət
- Orta kvadratik uzaqlaşma
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət
- Hesabi orta kəmiyyət
- Həndəsi orta kəmiyyət

283 Moda olan variantda fasilənin aşağı sərhədinin 30, fasilənin böyüklüğünün 50 moda olan variantdan əvvəlki variantın çəkisini 30, moda olan varianın çəkisini 80, moda olan variantdan sonra gələn variantın çəkisini 50 olduğunu bilərək modanı hesablayın

- 25.23
- 61.25
- 85.23
- 56.52
- 58.25

284 Orta xətt uzaqlaşmanın 5,6 man olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 31.37
- 49
- 7
- 28.12
- 12.49

285 Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 23.5
- 25
- 250
- 150
- 100

286 w

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

Variasiya genişliyini hesablayın

- 30
- 100
- 80
- 20
- 50

287 Variasiyanın mütləq göstəriciləri – bu:

- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, nisbi xətti kənarlaşma;
- Variasiya genişliyi, dispersiya, orta kvadratik uzaqlaşma, variasiya əmsalı
- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya
- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, dispersiya, variasiya əmsalı;
- Variasiya əmsalı

288 q

$$\mu = \sqrt{\mu^2} = \sqrt{\frac{\delta^2}{\sigma^2}} \text{ düsturu ilə hesablanır:}$$

- Variasiya əmsalı;
- Empirik korrelyasiya nisbəti;
- Korrelyasiya əmsalı;
- Ossilyasiya əmsalı
- Determinasiya əmsalı;

289 i

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

Orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- 33.5
- 35.5
- 22.2
- 19.9
- 22.5

290 u

Verilənlər: işçilərin sayı   əmək haqqı

10	100
12	150
15	180
10	200

Variasiya əmsalını hesablayın

- 22.2
- 36.5
- 33.5
- 44
- 50.2

291 y

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın

- 30.2
- 70.5
- 35.5
- 40
- 50.2

292 t

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Dispersiyani hesablayın

- 1260
- 705
- 2050
- 4008
- 3002

293 Verilənlərdən hansı variasiyanın mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Əlamətin qiymətlərinin dəyişilməsi;
- Ümumi meylin müəyyənləşdirilməsidir.
- Kütləvi hadisələrin zamanda dəyişilməsi;
- Statistika məcmusunun quruluşunun məkanda dəyişilməsi ;
- Məcmunun tərkibinin dəyişilməsi;

294 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin.

- Variasiya əlamətin qiymətinin zaman və məkan dəyişməsidir;
- Variasiya möjmu vahidlərinin sayının dəyişməsidir.
- Variasiya möjmunun tərkibinin dəyişməsidir;
- Variasiya statistika möjməsunun quruluşunun məkanda dəyişməsidir;
- Variasiya kütləvi hadisələrin zamanda dəyişməsidir;

295 r

Verilənlər:	işçilərin sayı	əmək haqqı
	10	100
	12	150
	15	180
	10	200

Ossilyasiya əmsalını hesablayın

- 62.5
- 36.5
- 51.2
- 43.5
- 22.2

296 e

Verilənlər: işçilərin sayı   **əmək haqqı**

10	100
12	150
15	180
10	200

Orta xətti uzaqlaşmanı hesablayın

- 40
- 20.5
- 70.5
- 32.5
- 30.2

297 Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə-42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın:

- 6;
- 17.
- 120;
- 11;
- 36;

298 Müəssisənin üç sexində fəhlələrin bütün işçilərin tərkibində xüsusi çəkisi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:
Müəssisə üzrə bütövlükdə fəhlələrin hissəsinin ümumi dispersiyasını tapın:

Sex	Fəhlələrin xüsusi çəkisi % (p)	Fəhlələrin sayı
1	80	100
2	75	200
3	90	150

- 0,123;
- 42.6
- 43.21
- 0,151;
- 0,119;

299 orta qrupdaxili dispersiya 3, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyani hesablayın

- 2
- 3
- .5
- 6
- 9

300 Qruplararası dispersiya 6, ümumi dispersiya 9 olduğunu bilərək orta qrupdaxili dispersiyani hesablayın

- .5
- 3
- 9
- 18
- 2

301 Qruplararası dispersiya 6, orta qrupdaxili 3 olduğunu bilərək ümumi dispersiyani hesablayın

- 3
- 18
- 9
- .5
- 2

302 Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratları cəminin qiymətini hesablayın. 1, 1, 2, 4, 2

- 10
- 6
- 6

- 3
 2

303 Verilən məlumat dəsti üzrə əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının cəminin qiymətini hesablayın.
1, 2, 4, 1

- 5
 6
 8
 3
 2

304 Kolbasa istehsal edən firmada orta hasilat 5, fərdi hasilat müvafiq olaraq 6, 7, 5, 3, 4 - dir. Dispersiyani hesablayın

- 6
 -2
 2
 5
 3

305 Orta kvadratik uzaqlaşmanın 5-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin 2500-ə bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmi hesablayın

- 25
 -25
 -5
 100
 5

306 Orta kvadratik uzaqlaşmanın 4-ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 256-a bərabər olduğunu bilərək məcmunun həcmi hesablayın

- 15
 16
 -16
 4
 25

307 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 256-a, məcmunun həcmi 16-a bərabər olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 10
 5
 16
 4
 -4

308 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 100-ə, məcmunun həcmi 25-ə bərabər olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 10
 4
 16
 -4
 5

309 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 225-ə, məcmunun həcmi 9-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmani hesablayın

- 4
 5
 225
 3
 10

310 Əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin 100-ə, məcmunun həcmi 25-ə bərabər olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmani hesablayın

- 8
 2

- 2500
- 25
- 4

311 Əlamətin maksimim qiymətinin 150-yə, minimum qiymətinin 50-yə bərabər olduğunu bilərək, qrupların sayının fasilənin kəmiyyətinə hasilinin qiymətini hesablayın

- 50
- 3
- 100
- 100
- 150

312 Qrupların sayının fasilənin kəmiyyətinə hasilinin 50-ə, əlamətin minimum 20-yə bərabər olduğunu bilərək əlamətin maksimum qiymətini hesablayın

- 100
- 30
- 50
- 70
- 2.5

313 Qruplararası dispersiyanın 10.6, ümumi dispersiyanın isə 15.4 olduğunu qəbul edərək korrelyasiya əmslini hesablayın (%-lə)

- 154
- 145.3
- 90.2
- 82.4
- 148

314 Qrupdaxılı dispersiyalar 1.62; 2.65; 5.61; 4.92, ümumi dispersiya 12.4 olduğunu bilərək qruplararası dispersiyanı müəyyən edin

- 118.5
- 5.61
- 3.7
- 8.7
- 10.6

315 Nəticə əlamətlərinin sayı 20, orta kəmiyyəti 40, variantların kvadratları cəminin 1600 olduğunu bilərək nəticə əlamətinin dispersiyasını hesablayın

- 40
- 80
- 10
- 78
- 20

316 Vahidlərin sayının 10, amil əlamətinin orta kəmiyyəti 15, əlamətin kvadratları cəminin 2500 olduğunu bilərək amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 5
- 150
- 100
- 23.5
- 25

317 Asimetriya əmsalı 0-dan kiçik olduqda

- moda medianaya bərabərdir
- orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
- asimetriya sağ tərəflidir
- asimetriya sol tərəflidir
- asimetriya yoxdur

318 Asimetriya əmsalı 0-dan böyük olduqda

- asimetriya sağ tərəflidir
- orta kəmiyyət medianaya bərabərdir
- asimetriya yoxdur

- asimmetriya sol tərəflidir
- moda medianaya bərabərdir

319 Orta kvadratik uzaqlaşmanın $2,31$ olduğunu bilərək orta xətti uzaqlaşmanı hesablayın

- .95
- 2.67
- 1.02
- 1.85
- 1.25

320 Ümumi dispersiyanın 24 -yə, orta qrupdaxili dispersiyanın 6 -a bərabər olduğunu bilərək, qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətin ümumi variasiyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- 40
- 35
- 25
- 75
- 15

321 Ümumi dispersiyanın 20 -yə, qruplararsı dispersiyanın 12 -ə bərabər olduğunu bilərək qruplaşdırmanın əsasında duran əlamətdən başqa nəzərə alına bilməyən təsadüfi amillərin ümumi variasiyada rolunu qiymətləndirin (faizlə)

- 41
- 45
- 60
- 40
- 25

322 Sığorta təşkilatının mənfəəti üzrə variasiya əmsalının 2% , mənfəətin orta səviyyəsinin 5 min manat olduğunu bilərək məcmunun dispersiyasını hesablayın

- 1001
- 999
- 1010
- 1000
- 1020

323 Məcmu əlamətinin orta kəmiyyətinin 13 -ə, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta səviyyəsinin 194 -ə bərabər olduğunu bilərək variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)

- 40
- 38
- 38.7
- 38.5
- 39

324 Düzgün olan variantı göstərin

- iki məcmunun orta kəmiyyəti ilə onun variasiyası arasında asılılıq yoxdur
- iki məcmunun variasiyasının eyni olması, orta kəmiyyətin real olmasını şərtləndirir
- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, onların variasiyasının da eyni olmasını şərtləndirir
- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, onların variasiyasının da eyni olmasını şərtləndirmir
- iki məcmunun orta kəmiyyətinin eyni olması, orta kəmiyyətin real olmasını şərtləndirir

325 Sadalanan göstəricilərdən hansı nisbi variasiya göstəricisidir?

- Orta kvadratik uzaqlaşma
- Orta xətti uzaqlaşma
- Variasiyanın genişliyi
- Variasiya əmsali
- Dispersiya

326 Verilənlərdən hansı variasiyanın mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Ümumi meylin müəyyənləşdirilməsidir
- Kütləvi hadisələrin zamanda dəyişilməsi
- Statistika məcmusunun quruluşunun məkanda dəyişilməsi
- Əlamətin qiymətlərinin dəyişilməsi
- Məcmunun tərkibinin dəyişilməsi

327 Verilənlən göstəricilərdən hansı qruplaşdırma əlaməti ilə nəticə əlaməti arasındaki əlaqənin sıxlığını səciyyələndirir?

- Nisbi dəyişmə
- Elastiklik əmsalı
- Variasiya genişliyi
- Korrelyasiya nisbəti
- Orta illiki artım

328 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- Variasiya kütləvi hadisələrin zamanda dəyişməsidir
- Variasiya məcmunun tərkibinin dəyişməsidir
- Variasiya statistika məcmusunun quruluşunun məkanda dəyişməsidir
- Variasiya əlamətin qiymətinin zaman və məkan dəyişməsidir
- Variasiya məcmu vahidlərinin sayının dəyişməsidir

329 Qruplar daxilində variantlar arasında fərq yoxdursa qruplararası dispersiya nəyə bərabərdir?

- Sıfırda vahid arasında dəyişir
- Qrup dispersiyalarının orta səviyyəsinə
- Ümumi dispersiyaya
- Sıfra
- Vahidə

330 Aşağıdılardan hansı determinasiya əmsalinin mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Tədqiq olunan hadisələr arasında əlaqənin sıxlıq səviyyəsini
- Bütün amillərin təsiri altında formalasın variasiyanı
- Tədqiq olunan amildən başqa digər amillərin təsiri altında formalasın variasiyanı
- Öyrənilən amilin təsiri altında nəticə əlamətinin variasiyasının çəkisini
- Qruplararası variasiyanı

331 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün orta xətti kənarlaşmanı tapın

- 4
- 2
- 1
- 7
- 8

332 Əlamətin dispersiyası 19-a, onun fərqli qiymətlərinin orta kvadratı- 100-ə bərabərdir.Orta kəmiyyəti müəyyən edin

- 119
- 9
- 10
- 29
- 81

333 Verilən məlumat dəsti üzrə tezliyi və nisbi tezliyi ən yüksək olan variantı müəyyən edin. 5,5,4,3, 4, 4, 4, 4, 3,2,5, 4

- 2
- 4
- 4
- 3
- 5

334 Verilmiş məlumat dəsti üzrə variasiya genişliyini hesablayın. 2,1,3,5,4,6,6,7,2,10

- 8
- 9
- 7
- 4
- 3

335 Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyani hesablayın. 1, 2, 4, 1

- 3
- 2.5
- 2
- 1.5

1.5

336 Verilən məlumat dəsti üzrə dispersiyanı hesablayın. 1,4,1

- 5
- 3
- 6
- 2
- 2

337 Çəkilərin cəminin $500 \cdot 2$, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin $2500 \cdot 2$ bərabər olduğunu bilərək, dispersiyanı hesablayın

- .02
- 5
- 5
- .02
- 25

338 Dispersiyanın $2 \cdot 2$, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin $100 \cdot 2$ bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmini hesablayın

- 50
- 50
- 2
- 200
- 200

339 Orta kvadratik uzaqlaşmanın $3 \cdot 3$, çəkilərin cəminin $100 \cdot 3$ bərabər olduğunu bilərək, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının çəkilərə hasilinin cəminin hesablayın

- 300
- 90
- 900
- 3
- 900

340 Dispersiyanın $5 \cdot 5$, əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin $125 \cdot 5$ bərabər olduğunu bilərək, məcmunun həcmi hesablayın

- 125
- 10
- 5
- 25
- 25

341 Orta kvadratik uzaqlaşmanın $5 \cdot 5$, məcmunun həcmi $100 \cdot 5$ bərabər olduğunu bilərək əlamətin fərdi qiymətlərinin orta kəmiyyətdən uzaqlaşmalarının kvadratlarının cəminin hesablayın

- 10
- 2500
- 250
- 5
- 20

342 Qrupların sayıının fasilənin kəmiyyətinə hasilinin $100 \cdot 2$, əlamətin maksimim qiymətinin $50 \cdot 2$ bərabər olduğunu bilərək əlamətin minimum qiymətini hesablayın

- 50
- 150
- 150
- 100
- 50

343 Qrupların sayıının $7 \cdot 2$, fasilənin kəmiyyətinin $6 \cdot 2$ bərabər olduğunu bilərək variasiya genişliyini hesablayın

- 6
- 67
- 42
- 7

76

344 Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 60-a, fasilənin kəmiyyətinin 10 bərabər olduğunu bilərək qrupların sayını hesablayın

- 360
- 6
- 10
- 600
- 60

345 Statistik məcmuda variasiya genişliyinin 50-yə, qrupların sayının 5 bərabər olduğunu bilərək fasilənin kəmiyyətini hesablayın

- 50
- 10
- 250
- .01
- 5

346 Əlaçıların hissəsi 60%, əlaçı olmayanların hissəsi isə 40%-dir. Əlamətin dispersiyasını hesablayın(əmsalla)

- 1
- .24
- .6
- .41
- 1.5

347 Orta qrupdaxılı dispersiyanın 15, ümumi dispersiyanın 55 olduğunu bilərək determinasiya əmsalını heablayın

- 27.3
- 72.7
- 55
- 40
- 366.7

348 Variasiya əmsalının 30 %, orta kəmiyyətin 15 kg olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 20.25
- 30.15
- 12.35
- 45
- 15.24

349 Dispersiyanın 16 orta kəmiyyətin 59% olduğunu bilərək variasiya əmsalını hesablayın

- 7
- 6
- 5
- 9
- 12

350 Orta xətt uzaqlaşmanın 5,6 man olduğunu bilərək dispersiyani hesablayın

- 49
- 7
- 31.36

351 Regionda olan 10000 nəfər əhalinin 4500 nəfəri kişi, 5500 nəfəri isə qadınlardır. Dispersiyanı müəyyən edin

- 1.22
- .86
- .25
- .2
- 1.25

352 Əlaçı tələbələrin hissəsi 18%-dir. Hissənin orta kvadratik uzaqlaşmanı hesablayın (faizlə)

- 42.4
- 38.4
- 82
- 14.76
- 30.5

353 Əlamətin ümumi dispersiyası 12,1-ə, orta qrupdaxılı dispersiyası isə 3-ə bərabərdir. Emprik determinasiya əmsalını hesablayın

- .79
- .75
- .81
- .62
- .85

354 6 vahidi olan qrupun dispersiyası 1,67-yə, 10 vahidili olan qrupun dispersiyası isə 4,66-ya bərabərdir. Orta qrupdaxılı dispersiyani hesablayın

- 3.16
- 3.54
- 4
- 3.18
- 5.32

355 İşçilərin iş stajının dispersiyası 9-a, variasiya əmsalı isə 30%-ə barabərdir. Orta iş stajını hesablayın

- 2
- 15
- 30
- 10
- 20

356 İşçilərin orta iş stajı 5 ilə bərabərdir. İş stajının dispersiyası 4-ə bərabərdir. Variasiya əmsalını hesablayın (faizlə)

- 28
- 80
- 50
- 40
- 30

357 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin

- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirmir
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması kütləviliyi azaldır
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olmaması variasiyanın azlığını şərtləndirir
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın azlığını şərtləndirir
- statistik məcmunun eyninövlü (eynicinsli) olması variasiyanın artmasını şərtləndirir

358 Empirik determinasiya əmsalının nəticəsinin 86% olması nəyi anladır?

- amil əlamətinin variasiyasının yüksək olmasını
- amil əlamətinin variasiyاسında nəticə əlamətinin rolunun yüksək olmasını
- nəticə əlamətinin variasiyاسında qruplaşdırma əlamətinin rolunun yüksək olmamasını
- nəticə əlamətinin variasiyاسında qruplaşdırma əlamətinin rolunun yüksək olmasını
- nəticə əlamətinin variasiyasının yüksək olmasını

359 Dispersiyanın hansı növü nəticə əlamətinə qruplaşdırma əlamətinin təsirini səciyyələndirir

- ümumi və orta qrupdaxılı dispersiya
- ümumi
- qrupdaxılı
- qruplararası
- orta qrupdaxılı

360 10 statistik məcmu vahidinin kvadratlarının cəminin 500, orta kəmiyyətinin 5 olduğunu bilərək orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 10
- 8
- 3
- 5
- 12

361 Bütün növbələrdə işlənmiş adam-günlərin umumi sayının ən böyük növbədə işlənmiş adam-günlərin sayına bölünməsindən alınan göstəriciye statistikada nə ad verirlər?

- Sosial yüklənmə əmsali

- ⚡ Ən böyük növbə
- ⚡ Ən kiçik növbə
- ⚡ Növbəlilik əmsalı
- ⚡ İş gününün faktiki orta uzunluğu

362 Məlumdur ki, əlamətin dispersiyası 3600, əlamətin variasiya əmsalı isə 50%-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 1.9
- 72
- 83
- 120
- 1.3

363 Fərdi qiymətlərin kvadratlarının ortası 78-ə, əlamətin dispersiyası isə-42-yə bərabərdir. Orta kəmiyyətin qiymətini tapın

- 17
- 120
- 36
- 6
- 11

364 Vergi müfəttişliyi tərəfindən 70 kommersiya köşkü yoxlanmış və onların 28-də maliyyə pozuntusu aşkar olunmuşdur. Maliyyə pozuntusu olan köşklərin bütün tədqiq olunan köşklər məcmusunda hissəsinin orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?

- .27
- .24
- .5
- .49
- .3

365 Nəticə əlamətinin variasiyası üzrə aşağıdakı məlumatlar var: Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000. Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- heç birində
- 0,75-0,80
- 0,70-0,75
- 0,77
- 0,80 və daha çox

366 Məcmu əlamətinin iki qiyməti vardır: 10,20 Hesabi orta – 17-ə, orta kvadratik kənarlaşma – 4.1-ə bərabər olarsa variasiya əmsalını tapın

- 4.14
- 4.9
- 21.7
- 4.17
- 24.1

367 Qrupda tələbələrin 10%-i sessiyanın nəticələrinə görə kəsrə malikdirlər. Dispersiyani hesablayın

- 0,9
- 0,25-0,50
- 0,1-0,25
- 0,1-ə qədər
- 0,50 və çox

368 Əlamətin variasiya əmsalı 25%-ə, orta kəmiyyəti isə – 20-yə bərabərdir. Əlamətin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapın

- 12
- 625
- 25
- 5
- 1.56

369 Əlamətin variasiya əmsalı 25%-ə, orta kəmiyyəti isə – 20-yə bərabərdir. Əlamətin dispersiyasını tapın

- 144
- 1.56
- 625

- 25
 .64

370 Əgər şərti məcmunu yaşları 20, 30, 40 olan şəxslər təşkil edərsə, əlamətin variasiyاسını hansı göstərici ilə xaratkerizə etmək olar?

- Ossilyasiya əmsalı
 Orta xətti kənarlaşma
 Orta kvadratik kənarlaşma
 Variasiya genişliyi
 Variasiya əmsalı

371 1, 3, 5, 7 rəqəm sırası üçün variasiya genişliyini tapın

- 3
 7
 5
 6
 1

372 Alternativ əlamətlərin orta kvadratik uzaqlaşması bərabərdir

- .28
 .25
 1
 .16
 .24

373 Əlamətin hissəsi haqqında məlumatlar olmadıqda dispersiyanın qiyməti götürülür

- .9
 .1
 .16
 .25
 .24

374 Qruplararası dispersiyanın 55.0, ümumi dispersiyanın 70.0 olduğunu bilərək əlaqənun sıxlığını təyin edin

- funksional əlaqədir
 sıx əlaqə var
 əlaqə yoxdur
 zəif əlaqə var
 əmsal 0-a barabərdir

375 Orta qrupdaxili dispersiya – 400, ümumi dispersiya – 1000 olarsa, Empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 70.00%.
 82.36%;
 77.46%;
 65.32%;
 60.00%;

376 Əlamətin dispersiyası 625, əlamətin variasiya əmsalı isə 32 %-dir. Əlamətin orta qiymətini tapın

- 62.2
 78.1
 65.25
 68.2
 85.32

377 Variasiya əmsalı 35%-ə, orta kəmiyyəti isə 30-a bərabərdir. Orta kvadratik uzaqlaşmanı tapın

- 10.92
 10.5
 32.12
 23.65
 12.65

378 Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 18%-ni təşkil edir. (0,01 dəqiqliyi ilə) empirik korrelyasiya nisbətini hesablayın

- 82.00%

- 42.43%;
- 78.32%
- 35.68%;
- 35.12%;

379 Mütləq variasiya göstəriciləri hansılardır?

- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, dispersiya, variasiya əmsalı
- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya
- Variasiya əmsalı
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, nisbi xətti kənarlaşma
- Variasiya genişliyi, orta kvadratik uzaqlaşma, variasiya əmsalı

380 Qruplaşdırma əlaməti ilə nəticə əlaməti arasındaki əlaqənin sıxlığını səciyeyələndirən göstərici statistikada necə adlanır?

- assosiasiya əmsalı
- empirik korrelyasiya nisbəti
- dispersiya
- hesabi orta kəmiyyət
- kontingensiya əmsalı

381 Qruplararası dispersiya ümumi dispersiyanın 81%-ni təşkil edir. Empirik korrelyasiya əmsalını hesablayın

- 1.96
- .9
- .09
- .79
- 1.25

382 Fakultədə bütün müəllimlərin 2%-ni elmi dərəcəsi olmayan müəllimlər təşkil edərsə, dərəcəsi olmayan müəllimlərin orta kvadratik uzaqlaşmasını hesablayın

- 0.15
- 0.14
- 1.16
- 1.15
- 0.09

383 Bir əlamət üzrə qruplaşdırılmış məcmuda qruplaşdırma əlamətinin rolunu səciyyələndirən göstərici hansıdır?

- empirik elastiklik əmsalı
- həssaslıq əmsalı
- dispersiya
- fexner əmsalı
- empirik korrelyasiya nisbəti

384 Variasiyanın mütləq göstəriciləri

- Variasiya genişliyi, dispersiya, orta kvadratik uzaqlaşma, variasiya əmsalı
- Variasiya əmsalı
- Variasiya əmsalı, assilyasiya əmsalı, nisbi xətti kənarlaşma
- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, dispersiya, variasiya əmsalı
- Variasiya genişliyi , orta xətti uzaqlaşma, orta kvadratik uzaqlaşma, dispersiya

385 Variasiya əlaməti – bu əlamət

- Heç biri
- Faizlə və ya əmsalla ifadə olunur
- Qiymətlərin bir-birindən fərqlənməsini xarakterizə edir
- Məcmu vahidlərinin nisbi sayını xarakterizə edir
- Məcmu vahidlərin mütləq sayını xarakterizə edir

386 Ümumi dispersiya göstərir

- Qrup daxilində fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Statsitika məcmusunda fəaliyyət göstərən bütün şərt və səbəblər hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Qrup əlaməti hesabına nəticə əlamətinin tərəddüdü
- Təsadüfi variasiyanı
- Qruplaşdırmanın əsasında duran amil əlamətinin təsiri nəticəsində əlamətin variasiyasını

387 Tələbələr arasında əlaçılardan hissəsi 8%-dir. Əlaçılardan hissəsinin dispersiyası və orta kvadratik uzaqlaşması nəyə bərabərdir?

- 0,920; 0,959
- 0,074; 0,271
- 0,097; 0,052
- 0,628; 0,932
- 0,500; 0,707

388 Rayonun 10000 nəfərindən 4500-ni kişilər, 5500 isə qadınlar təşkil edir. Alternativ əlamətin dispersiyasını müəyyən edin

- .19
- .25
- .02
- .14
- .27

389 Variasiya əmsalı göstərir

- Hadisə və proseslərin qarşılıqlı əlaqələrini
- Orta kəmiyyətdən hissə kimi dispersiyani
- Əlamətin sərhəd qiymətlərinin orta kəmiyyət ətrafında tərəddüd dərcəsi
- Amil əlamətinin tərəddüd səviyyəsindən asılı olaraq nəticə əlamətinin faizlə tərəddüd səviyyəsi
- Müxtəlif göstəricilərin orta tərəddüd dərcəsi

390 Qrup dispersiyaları 6,1; 6,5 və 7,2 min manat təşkil edir. Əlamətin çəkiliyi uyğun olaraq 9,10 və 11-dir. Orta qrupdaxili dispersiyani tapın

- 6.6
- 6.63
- 7.76
- .76
- .66

391 Atributiv variasiya – bu variasiyadır

- Fasiləsiz variasiya əlaməti
- Keyfiyyət əlaməti
- Alternativ əlaməti
- Kəmiyyət əlaməti
- Diskret əlamət

392 Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərində düşən gəliri 0.954 ehtimalla 2050 manatla, 2150 manat aralığına düşdüyü bilərək, seçmənin orta xətasını hesablayın.

- 200
- 150
- 50
- 25
- 100

393 Seçmə tədqiqatı əsasında regionun əhalisinin hər nəfərində düşən gəliri 0.954 ehtimalla 2400 manatla, 2600 manat aralığına düşdüyü müəyyən olunmuşdur. 0.683 ehtimalla hər nəfərə düşən gəlirin hüdudlarını müəyyənləşdirir.

- 2600-2700
- 2450-2600
- 2400-2500
- 2450-2550
- 2400-2550

394 Bir şəhərin 5 min ailəsindən təsadüfi təkrar qaydada necəsini secmək lazımdır ki, 0.997 ehtimalla seçmənin orta xətasının son həddi 1 nəfəri, orta kvadratik uzaqlaşması 5 nəfəri ötməsin

- 200
- 150
- 250
- 225
- 205

395 Seçilənlərin sayının 5 ədəd olduğunu bilərək əlamətin hissəsi üçün seçmənin orta xətasını müəyyən edin (əmsalla).

- 0.8
- 0.30
- 0.16
- 0.22
- 0.5

396 36 seçilmiş vahiddən 90%-i növdədir. 0.954 ehtimalla bütün partiyada I növün xüsusi çəkisinin son həddini müəyyən edin.

- 132.4
- 0.2
- 42158
- 0.1
- 130.9

397 p

Aşağıdakı məlumatlar esasında seçmə xətasının orta seviyyəsini hesablayın:

İş stajı, il	İşçilərin sayı
14-16	2
16-18	6
18-20	15
20-22	7
Cəmi	30

- 0.3
- 19.80
- 0.9
- 12.54
- 20.01

398 .0,997 ehtimalla xətanın həcminin 25 manatdan yüksək olmaması, əmək hüquqının orta kvadratik kənarlaşmasının 100 manat olması halında orta əhən səviyyəsinin təsadüfü seçimə qaydasında zavodun neçə fəhləsini müşahidəyə cəlb etmək lazımdır?

- 144
- 71
- 80
- 70
- 180

399 Seçmə metodu ilə əhalinin mənzil şəraitinin öyrənilməsi nəticəsində müəyyən olunmuşdur ki, sosial normativlərə uyğun mənzillə təmin edilməyən insanların xüsusi çəkisi 25%, seçimənin orta xətası 3% olmuşdur. Etibarlılıq əmsalının 3 qiymətində ümumi məcmu üçün yukarı həddi hesablayın:

- 25%,
- 35%,
- 25%,
- 34%,
- 15%,

400 Firmanın istehsal etdiyi 16000 ədəd məhsulun 1600-ü təsadüfü təkrar olmayan qaydada seçilmiş və onun 40 ədədinin zay məhsul olduğu müəyyən olunmuşdur. 0.997 ehtimalla bütün məhsul üzrə zay məhsulun etibarlıq intervalını tapın.

- $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$
- $1.4\% \leq p \leq 5.6\%$
- $2.4\% \leq p \leq 3.6\%$
- $1.4\% \leq p \leq 3.6\%$
- $p \leq 3.4\%$

401 Bir firmanın 1000 işçisinin yaşıni öyrənmək üçün onlardan neçəsini seçmək (təkrar qaydada) lazımdır ki, seçimə dispersiya 54, 0.954 ehtimalla seçimənin xəta-sının son həddi 1 ildən çox olmasın.

- 140
- 156
- 253

- 216
 159

402 Bankda hesablaşmaların sürətini müəyyən etmək üçün təsadüfi qaydada 100 ödəmə sənədi seçilmiştir. Bu zaman hesablaşmanın orta müddəti 22 gün. Orta kvadratik uzaqlaşması 6 günə bərabər olmuşdur. Bu məlumatlara əsasən 0.954 ehtimalla hesablaşmaların orta müddətinin etibarlıq intervalını tapın.

- $7\% \leq p \leq 12\%$
  $0.8\% \leq p \leq 3.2\%$
  $2.8\% \leq p \leq 23.2\%$
  $20.8\% \leq p \leq 23.2\%$
  $8\% \leq p \leq 13\%$

403 . Hər nəfərə düşən gəlirlərin səviyyəsinə görə regionun 1000 ailəsi 2%-lik mexaniki seçmə əsasında öyrənilmiş və onların 300-nün aztəminatlı olduğu müəyyən edilmişdir. Bu məlumatlara əsasən 0.997 ehtimalla region üzrə aztəminatlılığın etibarlılıq intervalını hesablayın:

- $8.6\% \leq p \leq 31.4\%$
  $0.6\% \leq p \leq 1.4\%$
  $3\% \leq p \leq 4\%$
  $28.6\% \leq p \leq 31.4\%$
  $2.6\% \leq p \leq 3.4\%$

404 Şəhər telefon şəbəkəsində 100 müayinə nəticəsində telefon danışçılarının orta müddətinin 4 dəq, orta kvadratik uzuqlaşmasının isə 2 dəq olması müəyyənləşdirilmişdir: 0,954 ehtimalla telefon danışçılarının müddətini tapın:

- 3,6-dan 4,0-ə
 0,4-dən 4,4-ə;
 4,0-dən 4,4-ə;
 3,6-dan 4,4 dəqiqəyə qədər;
 0,4-dən 3,6-ya

405 Seçmənin xətasının son həddi 1%, orta kvadratik kənarlaşma – 5%-dir. 0,954 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 170 vahid
 80 vahid;
 200 vahid;
 100 vahid;
 250 vahid;

406 Seçmənin xətasının son həddi – 2%, dispersiya -25-ə bərabərdir. 0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 33 vahid
 112 vahid;
 25 vahid;
 56 vahid;
 112 vahid;

407 Seçmə xətasının 1-dən çox olmaması, dispersiyanın 144-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=2)

- 598
 144
 123
 576
 36

408 Seçmə xətasının 0,1-dən çox olmaması, dispersiyanın 1,44-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=1)

- 113
 153
 123
 144
 198

409 Xətanın son həddinin 0,1-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 2,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. (t=1)

- 312
 253

- 213
- 225
- 287

410 0,954 ehtimalla 2% dəqiqliklə qeyri-standart məhsulun hissəsinin təkrar qayda ilə müayinəsi üçün neçə ədəd məhsul lazımdır. Sınaq müayinəsi zamanı qeyri-standart məhsulun hissəsi təqribən 10%-ə bərabərdir.

- 400
- 81
- 439;
- 900;
- 18

411 Seçmə metodu nəzəriyyəsi təsadüfliyin hansı qanununa əsaslanır?

- inkarı inkar qanununa
- əksiliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanununa
- kəmiyyətin keyfiyyətlə keçmə qanununa
- böyük ədədlər qanununa
- ən kiçik kvadratlar metoduna

412 Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar olmayan seçmənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir?

- təsadüfi təkrar olmayan seçmənin xətasının hesablanması
- seçmə prosesində ən kiçik kvadratlar metodunun tətbiqi
- seçmə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması
- baş məcmu vahidlərinin seçmə məcmuna bir dəfə düşmə ehtimalının saxlanması
- təsadüfi təkrar olmayan seçimdə subyektivliyə üstünlük verilməsi

413 Səhmdar cəmiyyətində 100 fəhlə briqadası vardır. Peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə müayinə keçirilmişdir. Məlumdur ki, hissə üçün seriyalararası dispersiya 115-ə bərabərdir. Seçmənin xətasının 6%-dən çox olmaması şərtiylə 0,954 ehtimalla briqadaların zəruri sayını hesablayın

- [yeni cavab]
- 13
- 10
- 12
- 11
- 14

414 Seçmənin xətasının son həddi 5%, dispersiya 50-ə bərabərdir. 0,997 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin:

- 13
- 18
- 25
- 50
- 30

415 Seçmənin xətasının son həddi 2%, orta kvadratik kənarlaşma 5%-dir. 0,683 ehtimalla seçmənin zəruri həcmi müəyyən edin

- 70
- 100
- 170
- 150
- 200

416 Regionun 80 müəssisəsində mexaniki seçimə metodu ilə satılmış məhsulun orta aylıq müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3-dən çox olmaması şətilə, müayinə məlumatları əsasında dispersiya 115-ə bərabərdirsə seçilənlərin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 10
- 13
- 25
- 11
- 18
- 10

417 Verilənlərdən hansı təsadüfi təkrar seçimənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir

- seçimə prosesi başa çatana qədər baş məcmu vahidlərinin sayının azalması,

- baş məcmu vahidlərinin seçmə məcmuna bir neçə dəfə düşmə ehtimalının saxlanması,
- təsadüfi təkrar seçmənin təkrar olmayan seçim ilə əlaqələndirilməsi,
- təsadüfi təkrar seçmənin digər statistik metodlarla uzlaşdırılması,
- təsadüfi təkrar seçmənin təsadüfliklə əlaqəsinin aradan qaldırılması.

418 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- seçim məcmunun formallaşmasının təsadüflükə əlaqəsi yoxdur
- baş məcmuda eyninövlü olmaması seçim müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- subyektivliyə yol verilməsi seçim müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,
- reprezentativliyin təmin edilməsi seçim müşahidəsinin dəqiqliyinin artırır,
- baş məcmuda vahidlərin növbəliliyinin təmin edilməsi seçim müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,

419 Verilənlərdən hansı seçimə xas olan xətadır?

- Reprezentativ;
- Sistematik;
- Təsadüfü;
- Qeyd;
- Orta xəta.

420 Tipik seçim zamanı seçim xətasının qiyməti az olur. Çünkü onu hesablayarkən istifadə olunur:

- Heç birindən
- Əlamətin ümumi dispersiyadan;
- Qruplararası dispersiyadan;
- Qrupdaxili dispersiyadan;
- Orta qrupdaxili dispersiyadan;

421 Şəhərin 100 turist agentliyində mexaniki seçimə metodu ilə reallaşdırılmış biletlərin orta aylıq sayının müayinəsi keçirilməlidir. 0,683 ehtimalla xəta 3 bilet olarsa, müayinə məlumatları əsasında dispersiya $225 - \alpha$ bərabərdirsə seçimənin zəruri sayını müəyyənləşdirin:

- 38;
- 40;
- 25;
- 20;
- 30;

422 Şəhər telefon şəbəkəsi üzrə təsadüfü seçimə qaydasında 100 müşahidə aparılmış bir telefon danışığının orta müddətinin 5 dəqiqə orta kvadratik kənarlaşmasının 2 dəqiqə olması müəyyənləşdirilmişdir. Telefon danışığının orta müddətini müəyyənləşdirərkən reprezentativ xətanın 18 san-dən çox olmaması ehtimalını tapın:

- $p = 0,95$
- $p = 0,866$
- $p = 0,954$
- $p = 0,997$
- $p = 0,97$

423 Seçmə müşahidəsinin məlumatlarına görə hər hansı orta kəmiyyət hesablanır. Əgər ehtimal yüksələrsə, xətanın son həddi hansı istiqamətdə dəyişər?

- heç biri
- Artar;
- Azalar;
- Dəyişməz;
- o-ra bərabərləşər;

424 Seçmə xətasının həcmi asılıdır:

- Heç birindən
- Seçmənin həcmindən;
- Parametrin özünün həcmindən;
- Parametrin ölçülülmə vahidlərindən;
- Vahidlərin ifadə formasından;

425 Səhmdar cəmiyyətində 200 fəhlə briqdası vardır. Peşə xəstəliyi olan fəhlələrin çəkisini müəyyənləşdirmək məqsədilə müayinə keçirilmişdir. Məlumdur ki, hissə üçün seriyalararsı dispersiya $225 - \alpha$ bərabərdir. Seçmənin xətasının 5 %-dən çox olmaması şərti ilə, 0,954 ehtimalla briqadaların zəruri sayını hesablayın:

- 40;
- 30;
- 25.
- 45;
- 50;

426 Ehtimal qiymətinin yüksəlməsi:

- Seçmə xətasını azaldar;
- Seçmə xətasını artırır;
- Həç biri
- Dəyişdirməz;
- 0-ra bərabər edər;

427 Etibarlılıq qiyməti 3 seçilənlərin sayı 100, dispersiyanın qiyməti 225 olduğu halda, xətanın son həddini hesablayın:

- 1.8;
- 2.5;
- 2.8;
- 4.5;
- 1.5;

428 Əgər baş məcmudan seçməyə elementlər püşkatma yolu ilə seçilirsə, onda bu:

- Kombinasiyalı seçmə
- Təsadüfü seçmə;
- Seriyalı seçmə;
- Mexaniki seçmə;
- Tipik seçmə;

429 Əlamətin dispersiyası artarsa, reprezentativ xətanın orta qiyməti necə dəyişər ?

- 0 – ra bərabər olar
- Asılılıq yoxdur
- Artar
- Azalar
- Dəyişməz

430 Əlamətlər arasında əlaqənin korrelyasiya əmsalı 89%-dir. Determinasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- .546
- .792
- 0,620;
- 0,657;
- .712

431 Xətanın son həddinin 0,5-dən çox olmaması və dispersiyanın isə 1,25-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=3$)

- 55
- 45
- 15
- 35
- 25

432 Seçmə xətasının 0,2-dən çox olmaması, dispersiyanın 2,45-ə bərabər olması halında seçilənlərin zəruri sayını tapın. ($t=2$)

- 115
- 245
- 240
- 144
- 225

433 Seçmə xətasının son həddi 2%, dispersiya 25% olduğunu bilərək, 0.997 ehtimalla seçilənlərin zəruri sayını müəyyən edin.

- 10 vahid;
- 78 vahid;
- 90 vahid.
- 50 vahid;
- 56 vahid;

434 Verilənlərdən hansı seçmə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırılmasını təmin edir?

- seçilən vahidlərin təsadüfliyinin təmin edilməsi,
- seçmə müşahidəsində subyektiv yanaşmaya üstünlük verilməsi.
- statistik məcmunun müntəzəmliyinin təmin edilməsi,
- seçilən vahidlərin ardıcılığının təmin edilməsi,
- statistik məcmunun düzgün seçiləməsi,

435 Verilənlərdən hansı seçmə müşahidəsində təsadüfi reprezentativ xətanın minimuma endirilməsini təmin edir?

- nisbi xətanı düzgün hesablamaq,
- mütləq və nisbi xətanı fərqləndirmək,
- birbaşa xətanı nəzərə almamaq,
- mütləq xətanı nisbi xəta ilə əlaqələndirmək,
- seçilənlərin sayını artırmaq,

436 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- seçmə məcmunun eyninövlüyü ümumi məcmunun eyninövlüyündən asılı deyildir,
- seçmə prosesində ümumi məcmunun göstəriciləri ilə seçmə məcmunun göstəriciləri arasında fərq olmur.
- seçmə vahidlərinin sayının kütłəviliyi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırır,
- seçmə məcmunun formallaşmasının təsadüflükə əlaqəsi yoxdur,
- seçmə vahidlərinin sayının az olması seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır,

437 Seçmə məcmu göstəriciləri ilə baş məcmunun göstəriciləri arasındaki fərq statistikada nəyi anladır?

- mütləq xətanı,
- reprezentativ xətanı,
- mütləq və nisbi xətanı,
- birbaşa xətanı,
- nisbi xətanı,

438 Seçmə metodunun fundamental prinsipi hansıdır:

- Baş məcmudan bütün vahidlərin öyrənilməsi
- Seçməyə düşən bütün elementlərin öyrənilməsi;
- Seçməyə düşən elementlərin bir hissəsinin öyrənilməsi;
- Baş məcmudan seçməyə elementlərin seçiləşməsinin istiqamətləndirilməsi;
- Baş məcmudan seçmə elementlərin seçiləşməsinin təsadüflüyü;

439 Seçmə metodunun tətbiqi hansı üstünlüklərə malikdir:

- Reprezentativliyin təmin olunması;
- İnkışaf meylinin müəyyənləşdirilməsi;
- Vaxta və vəsaitə qənaət olunması;
- Maddi nemətlərin yüksəlməsi;
- Əlaqənin sıxlığının müəyyənləşməsi;

440 q

Verilmiş qiymətlər halında seçmə xətasının son həddini tapın:

$$t=2, \quad n=100, \quad \sigma = 5$$

- 10
- 1
- 2
- 3.5
- 2.5

441 Verilənlən variantlardan düzgün olanını göstərin

- seçmə prosesində ümumi məcmunun göstəriciləri ilə seçmə məcmunun göstəriciləri arasında fərq olmur
- seçmə vahidlərinin sayının kütłəviliyi seçmə müşahidəsinin dəqiqliyinin artırır
- seçmə məcmunun eyninövlüyü ümumi məcmunun eyninövlüyündən asılı deyildir
- seçmə məcmunun formallaşmasının təsadüflükə əlaqəsi yoxdur
- seçmə vahidlərinin sayının az olması seçmə müşahidəsinin dəqiqliyini artırır

442 Seçmə metodu nəzəriyyəsi təsadüfliyin hansı qanununa əsaslanır?

- inkarı inkar qanununa
- böyük ədədlər qanununa
- kəmiyyətin keyfiyyətə keçmə qanununa
- əksikliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanununa
- ən kiçik kvadratlar metoduna

443 Seçmə məcmu göstəriciləri ilə baş məcmunun göstəriciləri arasındaki fərq statistikada nəyi anladır?

- birbaşa xətanı
- reprezentativ xətanı
- nisbi xətanı
- mütləq xətanı
- mütləq və nisbi xətanı

444 Statistika tədqiqatlarında seçmə metodundan istifadə olunur

- Hədisənin məkanda və zamanda dayışılmasını öyrənmək üçün
- Statsitika tədqiqatının aparılması vaxtına və məsrəflərinə qənaət etmək üçün
- Qarşılıqlı əlaqə amillərinin təhlili üçün
- Proqnozun dəqiqliyini artırmaq üçün
- Hədisənin inkişaf qanuna uyğunluqlarını müəyyənləşdirmək üçün

445 Seçmənin hansı növündə daha çox reprezentativlik təmin olunur

- Seriyalı
- Tipik
- Kombinasiyalı
- Mexaniki
- Təsadüfü

446 Seçmə metodunun fundamental prinsipi hansıdır

- Seçməyə düşən bütün elementlərin öyrənilməsi
- Seçməyə düşən elementlərin bir hissəsinin öyrənilməsi
- Baş məcmudan seçməyə elementlərin seçilməsinin istiqamətləndirilməsi
- Baş məcmudan bütün vahidlərin öyrənilməsi
- Baş məcmudan seçmə elementlərin seçilməsinin təsadüflüyü

447 Kiçik seçmə – həcmi

- 50 vahiddir
- 30-dan çoxdur
- 30 vahiddən çox deyildir
- 100-ə qədərdir
- 100-dən çoxdur

448 Seçmə metodunun tətbiqi hansı üstünlüklərə malikdir

- Maddi nemətlərin yüksəlməsi
- Vaxta və vəsaitə qənaət olunması
- Reprezentativliyin təmin olunması
- İnkişaf meylinin müəyyənləşdirilməsi
- Əlaqənin sıxlığının müəyyənləşməsi

449 1

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 6-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 42.04
- 39.12
- 41.96
- 39.88
- 37.58

450 j

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 5-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 30.04
- 37.58
- 32.50
- 34.96
- 28.98

451 d

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 4-cü fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 30.04
- 27.58
- 35.12
- 32.50
- 28.98

452 h

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 3-cü fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 28.98
- 34.28
- 35.12
- 30.04
- 27.58

453 y

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 2-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 31.48
- 24.28
- 25.12
- 27.58
- 29.98

454 e

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyi əsasında 1-ci fəhlə üzrə nəzəri səviyyəni (əmək haqqını) hesablamalı

- 29.58
- 31.18
- 21.28
- 25.12
- 19.98

455 w

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Xətti korrelyasiya əmsalını hesablamaq üçün nəticə əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapmaq tələb olunur

- 3.22
- 4.44
- 5.63
- 4.63
- 2.88

456 a

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Xətti korrelyasiya əmsalını hesablamaq üçün amil əlamətinin orta kvadratik uzaqlaşmasını tapmaq tələb olunur

- 1.88
- 1.55
- 2.22
- 1.97
- 3.22

457 z

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq tələb olunur

- $yx = 10,8 + 5,21 x$
- $yx = 5,25 + 3,22 x$
- $yx = 19,1 + 2,25 x$
- $yx = 20,2 + 2,46 x$
- $yx = 15,5 + 1,62 x$

458 x

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün a_1 parametrini hesablamalı

- 1.74
- 2.65
- 1.54
- 2.46
- 1.67

459 c

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fehlənin nömrəsi	Fehlənin iş stajı, il	Fehlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün a_0 parametrini hesablamalı

- 17.4
- 26.5
- 12.5
- 20.2
- 16.7

460 $\sum x = 70$ $\sum y = 50$ $\sum xy = 320$ $\sum x^2 = 500$ $\sum y^2 = 500$ $n = 10$ olarsa, korrelyasiya əmsalını tapın :

- 1.0
- 0.9
- 0.7
- 0.6
- 0.1

461 v

$\bar{x} = 20$ $\bar{y} = 10$ $E = 0,8$ olarsa, a_0 ve a_1 parametrlerini tapın :

- $a_0 = 5$ $a_1 = 0$
- $a_0 = 5$ $a_1 = 0,4$
- $a_0 = 5$ $a_1 = 0,5$
- $a_0 = 2$ $a_1 = 0,4$
- $a_0 = 7$ $a_1 = 0,7$

462 b

$\bar{x} = 40$ $E = 0,8$ $\bar{y} = 10$ olarsa, a_1 – parametrini tapın :

- 2
- 1
- 0.7
- 0.2
- 1.3

463 Reklama məsrəflər və satışın həcmi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

x	y
3	11
4	1
5	9
9	8
14	3

Elaqenin sıxlığını müeyyənəşdirin :

- 0.09
- 0.56
- 0.78
- 0.7
- 0.87

464 $\sum x = 500$ $\sum xy = 1800$ $\sum y = 30$ $\sum x^2 = 29000$ $\sum y^2 = 130$ $n = 10$ Korrelyasiya əmsalını qiymətinin tapın : (0,01 dəqiqliklə)

- .3
- .95
- .8
- .75
- .59

465 Bir işləyənə əmək məhsuldarlığı və hazır məhsul istehsalı arasında regresiya tənliyi aşağıdakı kimi olmuşdur. $y = 2,02 + 0,79x$ bu o deməkdir ki məhsul istehsalının 1 manat artması zamanı bir işləyənə orta hesabla əmək məhsuldarlığı _____ artar.

- 2.2 manat
- 79.6 manat
- 2.79 manat
- 0.79 manat
- 2 dəfə

466 Amil əlamətinin orta kəmiyyəti 3, nəticə əlamətinin orta kəmiyyəti 2, amil və nəticə əlamətlərinin hasilinin orta kəmiyyəti 6.8, amil əlamətinin dispersiyası 0.25, nəticə əlamətinin dispersiyasının isə 4 olduğunu bilərək korrelyasiya əmsalını hesablayın.

- 0.9
- 0.6
- 0.5
- 0.8
- 0.7

467 Uyğun gələn işaretlərin sayının 8, uyğun gəlməyən işaretlərin sayının 3 olduğunu qəbul edərək əlaqənin səxlığını müəyyən edin.

- 42005
- 0.60
- 0.40
- 1.0
- 0.5

468 n

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında Fexner əmsalını hesablayın:

Müəssisənin nömrəsi	Əsas istehsal fondlarının dəyəri, min man	Məhsul buraxılışı, min man
1	6	213
2	7	250
3	9	230
4	5	180
5	4	160

- 0.5
- 0.6
- 0.4
- 0.8
- 0.7

469 m

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında rənglərin korrelyasiya əmsalını hesablayın:

Müəssisənin nömrəni	Səs istehsal fondlarının dəyəri, min man	Məhsul buraxılışı, min man
1	4	220
2	6	234
3	8	225
4	5	195
5	3	140

- 0.6
- 0.96
- 0.8
- 0.2
- 0.5

470 Determinasiya əmsalı xarakterizə edir:

- nəticə əlamətinin dəyişməsində amil əlamətinin hissəsini;
- amil və nəticə əlaməti arasında yaranan əlaqənin formasını;
- amil və nəticə əlamətinin dəyişməsi nəticəsində yaranan əlaqənin istiqamətini
- nəticə əlamətinin quruluşunu;
- amil və nəticə əlaməti arasındaki sıxlığı;

471 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- Fechner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin onların orta kəmiyyətindən kənarlaşmalarını göstərən işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fechner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin kvadratlarının cəmindən alınan işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fechner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin orta kəmiyyətinin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fechner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin onların kvadratlarının cəmindən kənarlaşmalarını göstərən işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır,
- Fechner əmsali amil və nəticə əlamətlərinin ayrı-ayrı qiymətlərinin kvadrat kökündən alınan işarələrin müqayisəsi əsasında hesablanır.

472 İkiidən çox atributiv əlamətlər arasında əlaqənin sıxlığını ölçmək üçün hansı əmsaldan istifadə edilir?

- K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma əmsalından,
- assosasiya və konkordasiya əmsalından,
- belə əmsal yoxdur.
- K.Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və assosasiya əmsalından,
- kontingensiya və konkordasiya əmsalından

473 Regressiya tənliyinin qurulması zamanı tənliyin parametrlərini tapmaq üçün statistikada hansı usuldan istifadə olunur?

- Indeks üsulu
- Qruplaşdırma üsulu
- Qrafik üsulu
- Korrelyasiya üsulu
- Ən kiçik kvadratlar üsulu

474 Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 87,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 11,8, al parparametrinin 1,87 olduğunu bilərək elastiklik əmsalını hesablayın:

- .25
- 38
- .16
- .68
- .35

475 Qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbətinin kvadrat kökü hansı göstəricidir?

- Emprik korrelyasiya nisbəti
- Dispersion
- Orta xətti izaqlaşma
- Orta kvadratik izaqlaşma
- Regressiya

476 Qoşa korrelyasiyanın xətti əmsali 0,68-ə bərabərdir. Determinasiya əmsalının səviyyəsini tapın:

- .4424
- 46,24%;
- 82,46%;
- 147,06%;
- 68,0%;

477 Bu dispersiya növlərindən hansı biri amil əlamətinin nəticə əlamətinə təsirini xarakterizə edir?

- Qruplararası;
- Ümumi;
- Orta qrupdaxili;
- Cəmləmə qaydası
- Qrupdaxili;

478 Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 62%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- Cavab yoxdur.
- 0,620;
- 0,787;
- 0,384;
- .615

479 k

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün amil əlamətinin kvadratları cəmini hesablamalı

- 164
- 174
- 258
- 167
- 154

480 j

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlə-nin tabel nömrə-si	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man	xy
1	2	25	
2	3	28	
3	4	30	
4	5	32	
5	6	35	
6	8	40	
Yekun	28	190	

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün amil və nəticə əlamətləri hasilinin orta kəmiyyətini hesablamalı

- 215.5
- 120.5
- 157.3
- 159.8
- 160.5

481 Xətti korrelyasiya əmsalının qiyməti 0,74 olarsa, determinasiya əmsalını tapın:

- .453
- .548
- .74
- .825
- .877

482 Empirik korrelyasiya nisbətinin qiymətləndirilməsi hansı cədvəl əsasında aparılır :

- Mendeleyev
- Çeddok
- Vurma
- Leqarifmik
- Pifaqor

483 g

Mənfi?tin həcmiñ gör? kommersiya bankları aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır.

Kreditin həcmiñ?	10-20	20-30	30-40	40-50	50-d?n yuxarı
gör? bankların bölgüsü, mln manat.					

Bankların sayı 10 20 30 20 40

Bu məlumatlara əsas?n dördüncü qrupun artan yekunla ç?kisini hesablayın.

- 40
- 80
- 70
- 85
- 30

484 f

Kreditin həcmiñ gör? kommersiya bankları aşağıdakı kimi qruplaşdırılmışdır.

Kreditin həcmiñ?	30-a	30-50	50-70	70-90	90-d?n yuxarı
gör? bankların qd?r bölgüsü, mln manat.					

Bankların sayı 15 25 30 20 30

Bu məlumatlara əsas?n sonuncu qrupun artan yekunla ç?kisini hesablayın.

- 30
- 120
- 140
- 170

90

485 Amil əlamətinin 1 faiz dəyişməsi hesabına nəticə əlamətinin neçə faiz dəyişməsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır?

- empirik korrelyasiya əmsalı;
- korreyasiya nisbəti
- elastiklik əmsalı;
- 1 % nisbi artımın mütləq qiyməti;
- assosiasiya əmsalı;

486 Emprik korrelyasiya indeksi necə hesablanır?

- ümumi dispersiyanın orta kəmiyyətət nisbəti kimi.
- qruplarası dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbətinin kvadrat kökü alınmış forması kimi;
- Qruplarası dispersiyanın qupdaxılı dispersiyaya nisbəti kimi;
- qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbəti kimi ;
- qruplararası dispersiyanın qrupdaxılı dispersiyaya nisbətinin kvadrat kökü alınmış forması kimi;

487 Əlamətlər arasında əlaqənin determinasiya əmsalı 82%-dir. Korrelyasiya əmsalı nəyə bərabərdir?

- 1.000
- 0.905
- 0.180
- 0.820
- 0.591

488 12 səviyyədən ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablamaq olar:

- 12
- 8
- 3
- 5
- 6

489 İki amil arasındaki əlaqənin regressiya modeli $\hat{y}_x = 75 + 15 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- amil əlaməti 15 vahid artır.
- amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 15 vahid artırır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 75 vahid artırır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 15 vahid artırır,
- əlamətlər arasındaki əlaqə əyrixətlidir,

490 İki amil arasındaki əlaqənin regressiya modeli $\hat{y}_x = -2.5 + 3 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2.5 vahid azaldır,
- amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 3 vahid artırır,
- amil əlaməti 3 vahid artır.
- əlamətlər arasındaki əlaqə düzxətlidir,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 3 vahid artırır,

491 İki amil arasındaki əlaqənin regressiya modeli $\hat{y}_x = 0.5 - 2 \cdot X$ kimi alınmışdır. Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- amil əlaməti 2 vahid azalır.
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,
- nəticə əlamətinin bir vahid artması amil əlamətini orta hesabla 0.5 vahid artırır,
- əlamətlər arasındaki əlaqə düzxətlidir,
- amil əlamətinin bir vahid artması nəticə əlamətinin orta hesabla 2 vahid azaldır,

492 İki alternativ əlamət arasındaki əlaqənin sıxlığı hansı əmsalların köməyi ilə qiymətləndirilir?

- Pirsonun qarşılıqlı qovuşma və konkordasiya əmsalları.
- empirik determinasiya və elastiklik əmsalları,
- assosiasiya və kontingensiya əmsalları
- Fexner və xətti regressiya əmsalları,
- Cuprovun qarşılıqlı qovuşma və empirik determinasiya əmsalları,

493 İki əlamət arasındaki xətti asılılığın sıxlığını səciyyələndirən göstərici statistikada necə adlanır?

- qoşa (xətti) mütləq dəyişmə əmsali,
- qoşa (xətti) korrelyasiya əmsali,
- empirik determinasiya əmsali.

- empirik korrelyasiya əmsali,
- elastiklik əmsali,

494 Biramilli düzxətli repressiya modelinin iqtisadi şərhini verərkən hansı əmsaldan istifadə edilir?

- belə əmsal yoxdur.
- elastiklik əmsalından,
- assosiasiya əmsalından,
- konkordasiya və elastiklik əmsalından,
- elastiklik və kontingensiya əmsalından

495 Verilmiş ərazidə yaşayan əhalinin bölgü sırasının milli mənsubiyət əlamətinə görə qruplaşdırılması necə adlanır:

- Variasiya sırası;
- Atributiv;
- Fasiləli
- Diskret;
- Alternativ;

496 Variasiyanı öyrənmək və ölçmək üçün aşağıdakı göstəricilərdən istifadə olunmur:

- Variasiya genişliyi;
- Kontingensiya əmsali;
- Variasiya əmsalı
- Ossilyasiya əmsalı
- Orta kvadrtik uzaqlaşma;

497 Ümumi dispersiyanın həcmi xarakterizə edir:

- Sistematik variasiyanı;
- Təsadüfü variasiyanı
- Qrupdaxili variasiyanı
- Bütün amillərin təsiri altında yaranan əlamətin variasiyasını;
- Alternativ əlamətin variasiyasını;

498 Spirmen və Kendelin korrelyasiya əmsalları daha necə adlanır:

- Qarşılıqlı qovuşma əmsalları;
- Assosiasiya əmsalları;
- Xətti korelyasiya əmsalı
- Ranq korrelyasiya əmsalları;
- Variasiya əmsalları;

499 Reressiya tənliyini qurmaq üçün aşağıdakı şərt ödənilməlidir:

- Yalnız amil əlaməti keyfiyyət əlaməti olmalıdır.
- Hər iki əlamət kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
- Yalnız amil əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
- Yalnız nəticə əlaməti kəmiyyət əlaməti olmalıdır;
- Hər iki əlamət keyfiyyət əlaməti olmalıdır;

500 Orta qrupdaxili dispersiya xarakterizə edir:

- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasını
- Amil əlamətinin təsiri altında öyrənilən əlamətin kəmiyyətində yaranan fərqləri;
- Təsadüfü variasiyanı;
- Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi variasiyanı;
- Nəticə əlamətinin variasiyasını;

501 Qruplararası dispersiya xarakterizə edir:

- Amil əlamətinin təsiri altında öyrənilən əlamətin kəmiyyətində yaranan fərqləri;
- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasını
- Bütün amillərin təsiri nəticəsində ümumi variasiyanı;
- Təsadüfü variasiyanı;
- Nəticə əlamətinin variasiyasını;

502 Emprik determinasiya əmsalı necə hesablanır?

- Orta kəmiyyətin ümumi dispersiyaya nisbəti kimi
- Qruplaşdırma əlamətinin variasiyasının öyrənilən əlamətin ümumi variasiyasına nisbəti kimi;

- Qruplararası dispersiyanın ümumi dispersiyaya hasili kimi;
- Qrupdaxili dispersiyanın ümumi dispersiyaya nisbəti kimi;
- Qruplararası dispersiyanın orta qrupdaxili dispersiyaya nisbəti kimi;

503 Determinasiya əmsali aşağıdakı aralıqların hansında qiymət alır:

- (-1:+1)
- (1;10)
- (3;5)
- {0:+1}
- (-1:0)

504 Ən kiçik kvadratlar üsulu istifadə olunur:

- Əlaqənin analitik ifadəsi üçün;
- Əlaqə sıxlığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi üçün;
- Əlaqənin mövcudluğunu müəyyənləşdirmək üçün;
- Regressiya tənliyinin parametrlərinin qiymətləndirilməsi üçün;
- Əlaqənin mövcudluğunu aşkarlamaq üçün;

505 Əgər iki keyfiyyət əlamətləri arasında əlaqə sıxlığı ölçülürsə, onda bu göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- Ranq korrelyasiya əmsali
- Xətti korrelyasiya əmsali;
- Çuprovn qarşılıqlı qovuşma əmsali;
- Assosiasiya əmsali;
- Kontingensiya əmsali;

506 Əgər determinasiya əmsali 1-ə bərabərdirsə, onda:

- Nəzərə çarpan dərəcədə təsir edir
- Amil əlaməti nəticə əlamətinə güclü təsir edir
- Amil əlamətinin variasiyası nəticə əlamətinin variasiyasını tam ifadə edir;
- Amil əlamətinin variasiyası nəticə əlamətinin variasiyasına təsir etmir;
- Amil əlaməti nəticə əlamətinə zəif təsir edir;

507 s

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı, il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün nəticə əlamətinin orta kəmiyyətini hesablamalı

- 25.8
- 31.7
- 59.8
- 65.4
- 46.7

508 a

Verilənlər: işçilərin iş stajı və günlük əmək haqqı

Fəhlənin tabel nömrəsi	Fəhlənin iş stajı il	Fəhlənin günlük əmək haqqı, man
1	2	25
2	3	28
3	4	30
4	5	32
5	6	35
6	8	40
Yekun	28	190

Düzxətli əlaqə tənliyini qurmaq üçün amil əlamətinin orta kəmiyyətini hesablamalı

- 2.58
- 4.67
- 5.98
- 6.54
- 5.5

509 Nəticə əlamətinin orta qiymətinin 85,5 amil əlamətinin orta qiymətinin 8,8 a1 parametrinin (0.087) olduğunu bilərək elastiklik əmsalını hesablayın

- .79
- .08
- .07
- 0.009
- .65

510 Verilmiş qiymətlər halında seçmə xətasının son həddini tapın: $t=2$, $n=100$.

- 42038
- 42065
- 3
- 42126
- 1

511 Korellyasiya əmsalının verilən qiymətlərindən hansı əlaqənin düzxətli olduğunu göstərir?

- 0.081
- 0.981
- 0.981
- 0.0981
- 0.456

512 Korellyasiya əmsalının verilən qiymətlərindən hansı əlaqənin daha sıx olduğunu göstərir?

- 0.0981
- 0.981
- 0.781
- 0.681
- 0.456

513 Bir neçə əlamət arasında əlaqənin istiqaməti və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- Ranq korrellyasiya əmsali;
- Çoxluq korrellyasiya əmsali;
- Qoşa korrellyasiya əmsali;
- Xüsusi korrellyasiya əmsali;
- Konkordasiya əmsali;

514 Verilən metodlardan hansı hadisələr arasındakı əlaqənin mövcudluğu və istiqamətini müəyyənləşdirməyə imkan verir?

- Korrelyasiya.
- Qruplaşdırma;
- Reqressiya;
- Indeks;
- Orta kəmiyyətlər;

515 Statsistik asılılıq:

- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin yalnız bir qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə nəticə əlamətinin orta qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin qiyməti ilə nəticə əlaməti arasında asılılıq yoxdur
- Əlamətin bir qiymətinə 2 qiyməti uyğun gəlir;
- Əlamətin bir qiymətinə digər əlamətin müəyyən qiymətləri uyğun gəlir;

516 Korrelyasiya əlaqəsi – bu:

- Nəticə əlamətinin qiyməti amil əlamətindən asılı deyil;
- Nəticə əlamətinin orta qiymətinin amil əlamətinin dəyişməsindən asılılığıdır;
- Nəticə əlamətinin yalnız bir amil əlamətindən asılılığıdır
- Müşahidələrin çoxluğu halında səbəb asılılığının növüdür;
- Nəticə əlamətinin bir neçə qiymətinə uyğun gələn səbəb asılılığıdır;

517 İstiqamətinə görə əlaqələr necə olur?

- Düz xətli;
- Mülayim;
- Qeyri-xətti.
- Düz;
- Xətti;

518 İki əlamət arasındaki əlaqənin istiqamətini və sıxlığını hansı əmsal xarakterizə edir?

- Ranq korrelyasiya əmsali.
- Qoşa korrelyasiya əmsali;
- Xüsusi korrelyasiya əmsali;
- Çoxluq korrelyasiya əmsali;
- Konkordasiya əmsali;

519 Aşağıdakıların hansı funksional əlaqənin mahiyyətinə uyğun gəlir?

- Riyazi ifadəyə malik olan əlaqədir.
- Bir neçə əlamət arasında əlaqədir;
- Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir qiyməti uyğun gəlir;
- İki əlamət arasında əlaqədir;
- Amil əlamətinin bir qiymətinə nəticə əlamətinin bir neçə qiyməti uğundur;

520 Analitik ifadəyə görə əlaqələr hansı əlaqələrə bölünür?

- Düzxətli əlaqəyə;
- Əyrixətli və düzxətli əlaqəyə.
- Tərs əlaqəyə;
- Sıx əlaqəyə;
- Əyrixətli əlaqəyə;

521 Əlaqənin analitik ifadəsi verilən hansı təhlil metodu ilə müəyyənləşdirilir?

- Dinamika.
- Reqressiya;
- Korrelyasiya;
- Qruplaşdırma
- Yekunlaşdırma;

522 v

1. Trend tənliyi aşağıdakı kimidir: $\bar{Y}_t = 32,5 - 4,6 \cdot t$ il üçün orta hesabla əlamət nə qədər dəyişir:

- 32,5 qədər artar;
- 4,6 qədər artar;

- Dəyişməz
- 4,6 qədər azalar;
- 32,5 qədər azalar;

523 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 4
- 9.1
- 4.8
- 4.9

524 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 4.9
- 4.2
- 9.1
- 4.8

525 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti

(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 4.3
- 3.6
- 9.1
- 4.8

526 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 6
- 2
- 8
- 4
- 3

527 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 3
- 8
- 2
- 4
- 6

528 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada mütləq artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 4
- 8
- 6
- 2
- 3

529 Nisbi artım xarakterizə edir :

- Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsini
- Vaxt vahidində sıranın nisbi dəyişmə sürətini
- Göstəricinin dəyişmə sürətini
- Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini
- Zamanda hadisənin inkişaf sürətini

530 Artım sürəti (əmsalı) xarakterizə edir

- Vaxt vahidində dinamika sırasının səviyyəsinin orta hesabla neçə dəfə dəyişməsini
- Zamanda hadisənin inkişaf sürətini
- Sıranın səviyyəsinin dəyişmə intensivliyini
- Göstəricinin dəyişmə sürətini
- Vaxt vahidində sıranın səviyyəsinin dəyişməsinin nisbi sürətini

531 Əhalinin istehlakının həcminin əsas qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-130%, 2010-80%, 2011-120%. Bu məlumatlara əsasən 2010-cu illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin istehlakının həcminin dəyişməsinin hesablayın.

- 0.3
- 42125
- 0.62
- 45658
- 42125

532 Əhalinin gəlirlərinin həcminin silsiləvi qaydada hesablanmış dəyişməsi belə olmuşdur. 2009-120%, 2010-80%, 2011-125%. Bu məlumatlara əsasən 2008-ci illə müqayisədə 2011-ci ildə əhalinin gəlirlərinin həcminin dəyişməsinin hesablayın.

- 42125
- 1.2
- 42064
- 45658
- .5

533 Hesabat dövrünün yanvar –mart ayları üzrə əsas artım əmsalları 1.2; 0.9; 1.1; verilmişdir. mart ayının silsiləvi artım əmsalını hesablayın.

- dsa
- 0.92
- 0.82
- 0.75
- 1.19.

534 d

2006-2011-ci illərdə mülkiyyət növləri üzrə müəssisələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (yanvarın 1-?).

İllər	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Müəssisələrin sayı, vahid	1845	4556	5458	6690	8057	8105

Bu dinamika sırasının hansı növünə aiddir.

- siyahıyalma
- an,
- fasıləli,
- tsiklik,
- birdəfəlik,

535 Sentyabr ayının birinci 10 günlüyü üzrə toplanılan alma haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Toplanılan alma, t	8	9	7	8	8	6	6	9	10	11

Üç səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- 10
- 8
- 9
- 7
- 6

536 1

Mart ayının birinci 10 günlüğü üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Günlər	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Məhsul istehsalı, ?d?d	80	79	84	88	80	81	78	77	82	83

Beş səviyyəli sürüşkən orta kəmiyyətlə sıranı hamarlaşdırarkən ilk səviyyə nəyə bərabər olacaqdır?

- 82.1
- 82.2
- 80.2
- 81.2
- 83.2

537 2009 və 2010-cu illər üzrə idxlərin həcmi haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

İllər	İdxalın həcmi, mlrd. manat
2009	1.2
2010	1.6

- 0.002
- 0.012
- 0.112
- 0.028
- 0.014

538 f

2005-2009-cu illərdə kiçik sahibkarlıq subyektinin ayaqqabı istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

İllər	Ayaqqabı istehsalı, 7d7d
2005	200
2006	300
2007	100
2008	400
2009	900

Bu məlumatlara əsasən dinamika sırasının növünü müəyyən edin:

- tsiklik,
- fasiləli,
- qısamüddətli
- müşahidə olunmayan,
- an

539 g

2007-2010-cu illər üzrə şəxsi istehlakin dəyişmə tempini aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

İllər	Şəxsi qaydada son istehlakin dəyişmə tempı
2007	-
2008	1.234
2009	0.856
2010	1.029

Bu məlumatlara əsasən 2009-cu illər müqayisədə 2010-ci illər şəxsi istehlakin dəyişməsini hesablayın.

- dəyişməmişdir
- 20.2% artmışdır,
- 20.2% azalmışdır,
- 20% artmışdır
- 30% azalmışdır

540 Yeddi səviyyə əsasında sürüşkən orta kəmiyyəti hesablayarkən birinci orta kəmiyyət sıranın neçənci səviyyəsi olacaqdır?

- ikinci,
- dördüncü,
- üçüncü,
- beşinci,
- birinci,

541 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün silsiləviqaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə son dövrün əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,

542 Pərakəndə ticarətdə əmtəə ehtiyatları haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: 2005-ci ilin 1 yanvarına - 6, 2005-ci ilin 1 aprelinə - 5, 2005-ci ilin 1 avqustuna - 4, 2005-ci ilin 1 sentyabrına - 5, 2006-ci ilin 1 yanvarına - 8 Bu məlumatlara əsasən 2005-ci il üzrə ehtiyatların orta həcmini hesablayın:

- 42040
- 42068
- 5.4
- 42009
- 5.0

543 Qeyri-bərabər fasıləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- orta kvadratik əzaqlaşmanın sadə düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,

544 2009-cu ildə enerji istehlakının 24 mln.kvt. saat, 2010-cu ildə 42 mln. kvt.saat olduğunu bilərək bir faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

- 0.234
- 0.24
- 0.25
- 0.23
- 0.243

545 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin?

- Dinamika göstərijilərini vurduqda mütləq dəyişmə alınır.
- Əsas artım sürətlərini bir birinə böldükdə müvafiq dövrün silsiləvi artım sürətləri alınır;
- Sislsiləvi artım sürəti əmsallarını bir birinə vurduqda 1 faiz nisbi artımın mütləq qiyməti alınır;
- Nisbi artımları topladıqda mütləq artımlar alınır;
- Artım sürəti əmsallarını topladıqda mütləq artım alınır;

546 Trendi tapmaq üçün aşağıdakı metodlardan hansı tətbiq olunur:

- Artım sürətinin hesablanması;
- Sürüşkən orta kəmiyyətlərdən
- 1% nisbi artımın mütləq qiyməti;
- Sıranın səviyyələrinin cəmindən;
- Nisbi artımın hesablanması;

547 Sosial-iqtisadi hadisələrin uzun dövr üçün inkişaf prosesini xarakterizə etmək üçün hansı göstəricilər hesablanır?

- Orta illik nisbi artım;
- Cəlbelmə əmsalı;
- Koordinasiya əmsali.
- Orta illik mütləq artım və orta illik artım sürəti;
- Orta illik artım sürəti;

548 Rüblük mütləq artımlar 10,8, 12,16-ya bərabər olarsa orta mütləq artımı müəyyən edin:

- 1,5;
- 2,5;
- 1.9
- 11,5;
- 11,7;

549 Rüblük artım əmsalları: 1,02, 1,015, 1,03, 1,025-ə bərabər olarsa, ililik artım əmsalına hesablayın:

- 1,019
- 1,093;
- 1,023;
- 1,006;
- 1,011;

550 Orta kəmiyyətlərin hansından fasıləli dinamika sıralarında orta səviyyəni müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur:

- Hesabi orta
- Quruluş orta;
- Kvadratik orta;
- Həndəsi orta;
- Harmonik orta;

551 Orta ililk artım əmsalı 1,02-yə bərabərdir. Orta hesabla rübluk artım əmsalı nəyə bərabərdir?

- 1.001
- 0,255;
- 0,117;
- 1,010;
- 1.005

552 Fasiləli dinamika sırasının orta səviyyəsi hansı düsturla hesablanır:

- Xronoloji orta kəmiyyət.
- Hesabi orta kəmiyyət;
- Həndəsi orta kəmiyyət;
- Harmonik orta kəmiyyət
- Kvadratik orta kəmiyyət;

553 Dinamika sıralarında artım əmsallarını tapmaq üçün orta kəmiyyətin hansı növündən istifadə olunur:

- Hesabi;
- Harmonik;
- Həndəsi və kvadratik;
- Quruluş orta kəmiyyətləri;
- Xronoloji

554 Aşağıdakı sadalanan statistik indekslərin hansından keyfiyyət göstəricilərinin orta səviyyəsinin dinamikasını qiymətləndirmək üçün istifadə olunur:

- Indekslərin orta formaları;
- Ümumi indekslər;
- Dəyişən çəkilrlə indeks
- Dəyişən tərkibli indeks;
- Fərdi indekslər;

555 2013-cü il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın
2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 6
- 8
- 4
- 2
- 3

556 2012-ci il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın
2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
(kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 3
- 2
- 6
- 1
- 4

557 2011-ci il üzrə əsas qaydada mütləq artımı hesablayın
 2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
 (kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı, min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 6
- 4
- 1
- 2
- 3

558 y

2006-2011-ci illərdə mülkiyyət növləri üzrə müəssisələrin sayı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir (yanvarın 1-nə)

İllər	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Müəssisələrin sayı, vahid	1845	4556	5458	6690	8057	8105

Bu dinamika sırasının hansı növünə aiddir

- birdəfəlik
- fasiləli
- an
- tsiklik
- siyahıyalma

559 Vaxta görə zaman sıraları bölünürlər :

- xüsusi və aqreqat
- an və fasiləli
- bərabər və bərabər olmayan
- mütləq və nisbi
- orta və mütləq

560 t

1. İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

Aylar	Məhsul istehsalı (?d?d)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Orta mütləq artımı hesablayın:

- 5
- 6
- 3
- 8

561 e

1. İstehsal edilmiş məhsul haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

Aylar	Məhsul istehsalı (?d?d)
Yanvar	20
Mart	25
Iyul	36
Noyabr	37
Dekabr	52

Orta illik mərkəz məhsul istehsalını hesablayın:

- 42.68
- 32.19
- 35.02
- 31.08
- 36.25

562 w

1. Məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

Aylar	Məhsul istehsalı (?d?d)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Dinamika sırasının orta səviyyəsini hesablayın:

- 42
- 36
- 39
- 34
- 32

563 q

1. Aylar üzrə məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir:

Aylar	Məhsul istehsalı (?d?d)
1	20
2	25
3	36
4	37
5	52

Verilmiş dinamika sırası:

- Qeyri-bərabər diskret sıradır
- Bərabər olmayan fasılərlə an dinamika sırası;
- Bərabər fasılılı an dinamika sırasıdır;
- Bərabər fasılılı sıradır;
- Bərabər olmayan fasılılı sırasıdır

564 Silsiləvi mütləq artım xarakterizə edir:

- Bir səviyyə digər səviyyədən neçə dəfə az və ya çoxdur.
- Bir səviyyə digər səviyyədən neçə vahid azdır;
- Bir səviyyə digər səviyyədən neçə dəfə azdır;
- Bir səviyyə digər səviyyədən neçə vahid çox və ya azdır;
- Bir səviyyə digər səviyyədən neçə dəfə çoxdur;

565 50 səviyyədən ibarət olan dinamika sırasında neçə beşillik sürüşkən orta kəmiyyət hesablaması olar:

- 25
- 5
- 35
- 46
- 10

566 Məhsul istehsalı haqqında məlumatlar hər ayın əvvəlinə qeyri-bərabər fasılərlə verilmişdir, orta məhsul istehsalı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- Həndəsi ortanın çəkili.
- Harmonik ortanın sadə;
- Hesabi ortanın çəkili;
- Xronoloji ortanın çəkili
- Hesabi ortanın sadə;

567 Əhalinin sayı haqqında məlumat ilin əvvəlinə və sonuna verilmişsə, əhalinin orta illik sayı orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır:

- Həndəsi ortanın çəkili.
- Harmonik ortanın sadə;
- Hesabi ortanın çəkili;
- Hesabi ortanın sadə;
- Harmonik ortanın çəkili;

568 Artım sürəti necə hesablanır?

- Hər bir sonrakı səviyyədən birinci səviyyənin fərqi kimi
- Sıranın səviyyələrinin fərqi kimi;
- Sıranın səviyyələri cəmi kimi;
- Sıranın səviyyələrinin nisbəti kimi;
- Sıranın sonuncu və birinci səviyyəsinin fərqi kimi;

569 Silsiləvi artım əmsalları: 1,03, 1,035, 1,03, 1,042-ə bərabər olarsa, orta artım sürətini hesablayın.

- 1.059
- 1.230
- 1.039
- 1.069
- 1.034

570 Verilənlərdən hansı dinamika sırasının ünsürlərinə aiddir

- vaxt anı və cari dövr.
- sıranın səviyyəsi və cari dövr,
- sıranın səviyyəsi və əsas dövr,
- sıranın səviyyəsi və vaxt anı
- vaxt anı və əsas dövr

571 Dinamika sırasının ümumi inkişaf meylini aşkar etmək üçün istifadə edilir:

- dinamika sıralarının eyni əsasa gətirilməsindən
- sürüşkən orta kəmiyyətdən,
- mövsumülük indekslərindən
- sürüşkən orta kəmiyyətdən, analitik hamarlaşdırma metodundan, fasılərin iriləşdirilməsindən,
- fasılərin iriləşdirilməsindən,

572 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik mütləq artım əsasında hesablanır.
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti həm silsiləvi, həm də əsas qaydada hesablanır
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq əsas qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq silsiləvi qaydada hesablanır,
- bir faiz nisbi artımın mütləq qiyməti ancaq orta illik nisbi artım əsasında hesablanır,

573 Dinamika sıralarını qurarkən və təhlil edərkən ilk növbədə nəyə fikir vermək lazımdır?

- dinamika sıralarının ayrı-ayrılıqla kənarlaşmalarının müqayisəsinə.
- dinamika sıralarının mütləq ifadədə kənarlaşmalarının olmasına,

- dinamika sıralarının səviyyələrinin kənarlaşmalarının yüksək olmasına,
- dinamika sıralarının səviyyələrinin müqayisəliliyinə,
- dinamika sıralarının sayıının çox olmasına,

574 Bərabər fasiləli an dinamika sırasının orta səviyyəsi orta kəmiyyətin hansı düsturu ilə hesablanır?

- hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,
- orta kvadratik uzaqlaşmanın sadə düsturu ilə,
- xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə,
- xronoloji orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə,

575 Verilənlərdən hansı ilə fasiləli dinamika sırasının orta səviyyəsi müəyyənləşdirilir?

- Kub orta.
- Hesabi orta;
- Harmonik orta;
- Xronoloji orta;
- Kvadratik orta;

576 Mütləq artımın müqayisə üçün əsas götürülmüş səviyyəyə nisbətindən alınan göstəriciyə nə ad verirlər?

- Koordinasiya əmsali.
- Nisbi artım;
- Korrelyasiya nisbəti;
- Mütləq artım;
- Artım sürəti;

577 Hadisənin ümumi inkişaf meylini müəyyənləşdirmək üçün verilən metodlardan hansı tətbiq edilir?

- Fasilələrin iriləşdirilməsi metodu;
- Bunların hamısı.
- Furye sırası;
- Analitik hamarlaşdırma metodu ;
- Sürüşkən orta kəmiyyətlər;

578 Dinamika sırasının səviyyəsi:

- Məcmuda variasiya edən əlamətin müəyyən qiymətidir;
- Müəyyən tarixə və ya zaman anına göstəricinin qiymətidir;
- Göstəricinin orta səviyyəsidir.
- Göstəricilərin siyahısıdır;
- Göstəricilərin nisbətidir;

579 2013-cü il üzrə 1 faiz nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti

(kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 0.46
- 0.48
- 0.44
- 0.50
- 0.47

580 2013-cü il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 9.1
- 13.6
- 18.2
- 14.8

581 2012-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 14.8
- 9.1
- 13.6
- 9.8

582 2011-ci il üzrə əsas qaydada nisbi artımı hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 9.5
- 4.8
- 4
- 9.1
- 9.8

583 2013-cü il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın

2009-2013-cü illərdə "A" bölgəsində mal əti
(kəsilmiş çəkidi) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.031
- 1.048
- 1.136

- 1.04
 1.182

584 2012-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın
 2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
 (kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.048
 1.042
 1.031
 1.182
 1.136

585 2011-ci il üzrə silsiləvi qaydada artım sürətini hesablayın
 2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
 (kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.031
 1.045
 1.136
 1.043
 1.182

586 2013-cü il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın
 2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
 (kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.031
 1.041
 1.136
 1.182
 1.045

587 2012-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın
 2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
 (kəsilmiş çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min.ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.031
- 1.045
- 1.041
- 1.136
- 1.087

588 2011-ci il üzrə əsas qaydada artım sürətini hesablayın
 2009-2013-cü illərdə “A” bölgəsində mal əti
 (kasılmış çəkida) istehsalı

İllər	Məl əti istehsalı , min. ton.
2009	44
2010	46
2011	48
2012	50
2013	52

- 1.031
- 1.045
- 1.041
- 1.091
- 1.087

589 Birinci rublə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxil olmalarının həcmi 10%, 3-cü rübdə isə 15% artmışdırsa 2-ci rublə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxil olmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- 4,4% azalmış;
- 5% azalmış;
- 4,5% azalmış
- 4,5% artmış;
- 20% artmış;

590 Birinci rublə müqayisədə 2-ci rübdə vergi daxil olmalarının həcmi 10% artmış, 3-cü rübdə isə 5% azalmışdırsa 2-ci rublə müqayisədə 3-cü rübdə vergidaxil olmalarının necə dəyişildiyini müəyyən edin:

- 5% azalmış;
- 5% artmış;
- 13,6% artmış;
- 13,6% azalmış
- 15% artmış;

591 Orta artım sürəti göstəricisini hesablaşdırmaq üçün istifadə olunur:

- Sadə harmonik orta kəmiyyət
- Sadə hesabi orta kəmiyyət;
- Çəkili harmonik orta kəmiyyət
- Həndəsi orta kəmiyyət
- Çəkili hesabi orta kəmiyyət;

592 Sıranın səviyyələrinin cəminin 150, sıranın sayının 10 olduğunu bilərək a0 parametrini müəyyən edin.

- 140
- 15
- 1500
- 0.07
- 160

593 p

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında trend tənliyində a_0 parametрini hesablayın:

İllər	Məhsul istehsalı, min manatla
2005	12
2006	15
2007	15
2008	16
2009	19
2010	20
2011	22

- 15
- 17
- 19
- 18
- 16

594 b

1. Aşağıdakı məlumatlar əsasında 2009-cu il üçün 1 % nisbi artımın mütləq qiymətini hesablayın:

İllər	Məhsul istehsalı
2004	12
2005	15
2006	15
2007	16
2008	19
2009	20
2010	22

- 1.9
- 0.19
- 0.5
- 0.29
- 0.85

595 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas və cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə vurduqda cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə əsas dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- əsas qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır,
- silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyətlərini bir-birinə böldükdə cari dövrün silsiləvi qaydada hesablanmış dinamika nisbi kəmiyyəti alınır

596 Orta mütləq artımı həm silsiləvi mütləq artımlar, həm də sıranın son səviyyəsinin ilk səviyyədən fərqi əsasında hesablıdırda verilən variantlardan hansı dögrudur?

- nəticələr eyni olacaqdır,
- bir nəticə digərinə səbəb olacaqdır
- nəticələr müxtəlif olacaqdır,
- bir nəticə digərini inkar edəcəkdir,
- nəticə olmayacaqdır,

597 2007-ci illə müqayisədə Ümumi Daxili Məhsulun artım sürəti verilmişdir: 2007-100, 2008-1.35, 2009-0.8, 2010-1.2. Bunlara əsasən 2009-cu illə müqayisədə 2010-cu ildə Ümumi Daxili Məhsulun dinamikasını hesablayın:

- 1.5

- 20090
- 0.2
- 2.5
- 21916

598 Respublikada sərnişin daşımaları haqqında məlumatlar əsasında 2003-2009-cu illərdə onun dinamikasının $Y=100 \cdot 1,8t$ tənliyi ilə ifadə olunduğu müəyyənləşdirilmişdir. Bu tənliyin parametrlərindən istifadə edərək, 2004-cü il üçün sərnişin daşımalarının həcmini müəyyən edin:

- 324;
- 127.21
- 125,97;
- 116,64;
- 216;

599 Interpolyasiya nə deməkdir?

- Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
- Əlaqənin sıxlığının ölçüləməsi
- Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli;
- Proqnoz qiymətinin hesablanması;
- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;

600 Inflyasiya nəticəsində birinci ildə əmtəənin qiyməti əvvəlki ilə nisbətən 2 dəfə, ikinci ildə isə eyni ilə nisbətən üç dəfə artmışdır. Məlumudur ki, iki il ərzində qiymət 6 dəfə artmışdır. Qiymətin orta artım sürətini hesablayın:

- 2,45 dəfə;
- 2 dəfə
- 3 dəfə;
- 2,3 dəfə;
- 2,5 dəfə;

601 Ekstrapolyasiya nə deməkdir?

- Olan məlumatlar əsasında dinamika sırasının əvvəlində çatışmayan qiymətlərin tapılması;
- Əlaqənin sıxlığının ölçüləməsi
- Proqnoz qiymətinin hesablanması;
- Dinamika sırası daxilində çatışmayan məlumatların tapılması;
- Dinamika sırasının əsas inkişaf meyli

602 Dinamika sırasının daxilində naməlum səviyyələrinin müəyyənləşdirilməsi necə adlanır:

- Interpolyasiya;
- Asimmetriya;
- Ekses;
- Retropoyasiya;
- Ekstrapolyasiya;

603 Aşağıdakı məlumatlar əsasında orta mütləq artımı hesablayın və onun hansı aralıqda olmasını müəyyənləşdirir:

- 1,5-2,0;
- 2,0-3,0;
- 3,0-6,0
- 2,0 və daha çox;
- 1,5-ə qədər;

604 2008-2009- cu illər taxılın məhsuldarlığının artım meylini $y=26,34 + 1,85 t$ trend tənliyi ilə təsvir, etmək olar. Bu inkişaf meylini yayaraq, 2010-cu il üçün taxılın gözlənilən məhsuldarlığını müəyyən edin:

- 48,54;
- 44,84
- 24,24
- 30,04;
- 22,20;

605 Əgər öyrənilən hadisənin sabit nisbi artımla yüksəlməsini fərz etsək, dinamika sıralarını analitik hamarlaşdırmaq üçün hansı tənlikdən istifadə etmək lazımdır;

- Parabolanın II qaydası;
- Üstlü

- Eksponent;
- Hiporbola;
- Xətti;

606 Əgər hadisənin sabit mütləq artımla yüksəlməsi imkanı varsa dinamika sırasını analitik həmşarlaşdırma üçün hansı tənlikdən istifadə məqsədə uyğundur:

- Eksponent;
- Hiporbola;
- Üstlü
- Parabolanın II qaydası;
- Xətti;

607 y/

Məhsul buraxılışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir :

İllər	Məhsulun həcmi
2005	100
2006	150
2007	170
2008	180
2009	200

2009 – cu il üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 1.2
- 1.17
- 1.23
- 1.3
- 1.11

608 Laspeyres indeksi 104,2-ə ,Paaşə indeksi isə 106,3 - ə bərabər olduğu halda Fişer indeksini hesablayın :

- 117.77
- 113.5
- 105.24
- 107.15
- 107.7

609 h/

Aylar üzrə yağışının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağışının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

İyun üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 15 %
- 60 %
- 50 %
- 30 %
- 40 %

610 j.

Aylar üzrə yağışının miqdarı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Aylar	Yağışının miqdarı
Aprel	1000
May	500
İyun	300
İyul	100

May üçün silsiləvi indeksi hesablayın :

- 30 %
- 50 %
- 15 %
- 10 %
- 40 %

611 Ömtənin qiyməti ilin əvvəlində 25% artmış, ilin sonunda isə 20% aşağı enmişdir. Ilin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda ömtənin qiymət indeksini müəyyən edin:

- 1,5 dəfə dəyişmişdir
- 100% təşkil etmişdir;
- 120% təşkil etmişdir;
- 125% təşkil etmişdir;
- 5% təşkil etmişdir;

612 Ömtənin qiyməti ilin əvvəlində 10% artmış, ilin sonunda isə 25% aşağı enmişdir. Ilin əvvəli ilə müqayisədə ilin sonunda ömtənin qiyməti necə dəyişilmişdir:

- 1,5 dəfə dəyişmişdir;
- 17,5% azalmış;
- 17,5% artmış;
- 15% azalmış;
- 15% artmış;

613 Ötən illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsinin dəyərinin həcmi 20% atmiş, fiziki həcmi isə 25% azalmışdırsa, qiymətlər necə dəyişilmişdir:

- 1,25 dəyişmişdir;
- 60% artmış;
- 60% azalmış
- 5% azalmış;
- 45% artmış;

614 m

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Mehsulun növü	İstehsalat ümumi məsrəfləri, min man		Ferdi fiziki həcm indeksləri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Ümumi məsrəflərin indeksini hesablayın:

- 1.13
- 1.21
- 1.18
- 1.02
- 1.16

615 n

Aşağıdaki məlumatlar verilmişdir

Mehsulun növü	İstehsalın ümumi məsrləri, min man		Ferdi fiziki hecm indeksi?ri
	I rüb	II rüb	
A	10	13,0	1,1
B	20	22,0	1,2

Mehsulun ümumi fiziki hecm indeksini hesablayın

- 1.13
- 1.12
- 1.16
- 1.14
- 1.15

616 b

1. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, 2d2d		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	? səs dövr	Hesabat dövrü	? səs dövr	Hesabat dövrü
1	15	20	6	7
2	125	145	5	10

Quruluş dəyişilməsinin fiziki həcm indeksini hesablayın:

- 1.17
- 1.23
- 0.87
- 1.13
- 1.44

617 v

1. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, 2d2d		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	? səs dövr	Hesabat dövrü	? səs dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Quruluş dəyişməsi qiymət indeksini hesablayın:

- 1.20
- 1.05
- 0.91
- 1.25
- 1.13

618 c

1. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ?d?d		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	? səs dövr	Hesabat dövrü	? səs dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Sabit tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 0.91
- 1.24
- 1.20
- 1.13
- 1.05

619 x

1. İki müəssisə haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Müəssisənin nömrəsi	Məhsulun istehsalı, ?d?d		Məhsul vahidinin qiyməti, min man.	
	? səs dövr	Hesabat dövrü	? səs dövr	Hesabat dövrü
1	25	55	5	7
2	50	45	8	9

Dəyişən tərkibli qiymət indeksini hesablayın:

- 0.91
- 1.20
- 1.13
- 0.86
- 1.24

620 Dəyişən tərkibli qiymət indeksi 2 % azalmış, sabit tərkibli qiymət indeksi 5 % artmışdırsa, quruluşun dəyişilməsi indeksini hesablayın (0,1 dəqiqliyi ilə).

- 4 % azalar;
- 7 % azalar;
- 7 % artar;
- 3 % artar
- 3 % artar;

621 Dəyişən tərkibli indeks 0,85-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,05-ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın

- 0.89
- 44197
- 45658
- 0.81
- 0.65

622 Bir şirkətin əsas dövrdə iki növ məhsul üzrə əsas dövrün qiymətləri ilə mal dövriyyəsi 120 mln. manat, 100 mln. manat, onların fərdi qiymət indekləri müvafiq olaraq 1.2 v. 0.8 olarsa hər iki növ məhsul üzrə qiymətin dəyişməsini hesablayın:

- dəyişməmişdir.
- 1.8% artmışdır,
- 1.8% azalmışdır,
- 12 mln. manat artmışdır
- 12 mln. manat azalmışdır,

623 .Firmanın mal dövriyyəsinin 20% artdığını, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi 80 mln. manat olduğunu bilərək, cari dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmini hesablayın:

- 91 mlnş manat.

- 98 mln. manat
- 96 mln. manat,
- 80 mln manat,
- 92 mln manat,

624 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə iki növ məhsulun fərdi qiymət indeksinin müvafiq olaraq 1.9 və 1.3, əsas dövrdə məhsulun həcminin müvafiq olaraq 50 və 70 min manat olduğunu bilərək hər iki növ məhsul üzrə ümumilikdə qiymətin dəyişməsini hesablayın:

- 3.2509
- 1.55
- 1.8629
- 18994
- 36161

625 Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 5% azaldığını, əsas dövrdə satışın həcminin 6 mln. manat olduğunu bilərək firmanın cari dövrdə satışının həcmini hesablayın:

- 5.0
- 42190
- 42160
- 42221
- 42252

626 Əsas dövrlə müqayisədə cari dövrdə firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, cari dövrdə satışın həcminin 8 mln. manat olduğunu bilərək firmanın əsas dövrdə satışının həcmini hesablayın:

- 42256
- 11
- 10
- 12
- 42255

627 Uzunmüddət istehlak əşyalarının satışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında Laspeyres qaydası ilə qiymət indeksini hesablayın:

Əmtəələr	Faktiki qiymətlərdə əmtəə satılmışdır, min man		Əsas d?vrə nisbətan qiymətlərin dəyişməsi
	Əsas d?vr	Hesabat d?vrü	
A	25	33	1,10
B	35	48	1,20

- 1,15;
- 1,250;
- 1.11
- 1,158;
- 1,20;

628 Müəssisədə istehsalın dəyişmələri haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlar əsasında məhsulun fiziki həcm indeksini hesablayın?

Əmtəələr	Istehsal olunmuş məh- sulun %	Məhsul istehsalının artması
A	60	+15
B	40	+12

- 1.001
- 1,138;
- 1,135;
- 1,155;
- 1,111;

629 İstehsal məsrəflərinin əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə 12% yüksəlməsi, məhsulun maya dəyərinin isə 20% aşağı düşməsi nəticəsində məhsul vahidinin fiziki həcmi necə dəyişər?

- 8% artar
- 78% azalar;
- 40% artar;
- 8 % azalar;

- 90% azalar;

630 İki müəssisə üzrə eyni növlü məhsulun istehsalı üzrə aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisani n Nö-si	Məhsulun həcmi, adəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.015
- 1.224;
- 1.075;
- 1.500;
- 1.228;

631 Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcmimin 1,2 dəfə, işçilərin sayının 12% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsini hesablayın:

- 1.073
- .071
- 0.081
- .087
- .079

632 Hesabat dövründə bir neçə növ məhsul istehsalına faktiki məsrəflər və bu məhsulun maya dəyərinin fərdi indeksləri haqqında məlumat verildikdə məhsulun maya dəyərinin orta dəyişməsini müəyyənləşdirmək üçün hansı indekslərdən istifadə etmək lazımdır:

- Dəyişən tərkibli;
- Sabit tərkibli;
- Hesabi orta
- Harmonik orta;
- Aqreqat;

633 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə məhsulun fiziki həcmimin 25% yüksəlməsi məhsul vahidinin maya dəyərinin 20% aşağı düşməsi halında məhsul istehsalına ümumi məsrəflər necə dəyişər:

- 25% azalar;
- 25% yüksələr;
- 5 % yüksələr;
- Dəyişməz
- 20% azalar;

634 Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə əmtəənin qiymətinin 10% yüksəldiyin satılmış əmtəələrin quruluşunun isə bu dövr ərzində dəyişmədiini bilərək orta qiymət indeksinin nəyə bərabər olduğunu tapın:

- 1.5
- 0,9;
- 1,0;
- 1,1;
- 1,2;

635 Aşağıdakı məlumatlar əsasında sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müəssisani n Nö-si	Məhsulun həcmi, adəd		Məhsul vahidinin maya dəyəri, man	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.015
- 1.500;
- 1.075;
- 1.220;
- 1.224;

636 Əsas dövrün faktiki əmtəə dövriyyəsi və bir neçə növ əmtəənin satışının fiziki həcmimin fərdi indeksləri haqqında məlumatların olduğu halda məhsulun fiziki həcminin ümumi dəyişməsini müəyyənləşdirmək üçün hansı indeksdən istifadə etmək lazımdır:

- Sabit tərkibli
- Orta harmonik;
- Aqreqat;
- Orta hesabi;
- Dəyişən tərkibli;

637 Əgər dəyişən tərkibli indeks 1,26-ya, quruluş dəyişmələri indeksi isə 1,05-ə bərabərdirsə, sabit tərkibli indeks nəyə bərabərdir:

- 1.05
- 0,95;
- 1,25;
- 1,2;
- 1,32;

638 z

Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir

Məhsulun növü	Istehsala ümumi məsrəflər, min man		Fərdi fiziki həcm indeksi
	I rüb	II rüb	
A	20	23,0	1,1
B	30	32,1	1,2

Məhsulun ümumi fiziki həcm indeksini hesablayın:

- 1.423
- 1.15
- 1,153
- 1.16
- 1.102

639 Mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə, qiymət indeksi 100,4-ə bərabərdir. Fiziki həcm indeksini hesablamalı.

- 123.8
- 105.6
- 100.4
- 122.8
- 97.8

640 Fiziki həcm indeksi 122,8-ə, mal (əmtəə) dövriyyəsi indeksi 123,3-ə bərabərdir. Qiymət indeksini hesablamalı.

- 123.3
- 105.6
- 120.8
- 100.4
- 97.8

641 2012 - ci ilə nisbətən 2013-cü ildə firmانın istehsal etdiyi məhsulun həcminin 20% artığını, əmək məhəsuldarlığının 20% azaldığını bilərək, işçilərin sayının dəyişməsini hesablayın

- dəyişməz
- 25% artar
- 50% azalar
- 50% artar
- 25% azalar

642 Cari ilin II rübündə ticarət müəssisəsində A növ məhsul satışının həcmi 300 min manat, B növ məhsulun satışının həcmi isə 200 min manat olmuşdur. Həmin ilin II rübü nisbətən III rübündə satılmış məhsul vahidinin qiyməti A növ məhsul üzrə 2% artmış, B növ məhsul üzrə isə 2% aşağı düşmüşdür. Hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın

- 1.005
- 14611
- 42095
- 1.004
- 1.014

643 Hesabat dövründə ticarət dövriyyəsi əsas dövrlə müqayisədə 15% artmış, qiymətlər bu dövrdə 20% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- 1.04
- .9
- .7
- .96
- 1.05

644 Məhsul istehsalına məsrəf indeksi 0,87-yə, məhsulun fiziki həcmi indeksi – 1,06-ya bərabərdirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.022
- 0,82;
- 1.22
- 0,92;
- 1,028;

645 1

Firmanın iki növ məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı,?d?d iyun A B	Bir ?d?din buraxılış manat iyun 3.0 4.0	qiyməti, iyul 8.0 6.0

Bu məlumatlara əsasən firmanın mal dövriyyəsinin həcmimin mütləq ifadədə dəyişməsini hesablayın.

- 300
- 350
- 100
- 250
- 200

646 k

Şirkətin məhsul istehsalı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsul novləri	2010-cu ildə məhsul istehsalı, mln. manat	2010-cu istehtsal edilmiş məhsulun ?d?d	2009-cu nisbətən məhsul vahidinin qiymətinin dəyişməsi, %
A	1500	200	+50..0
B	2000	300	-20.0

Bu məlumatlara əsasən hər iki məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın.

- 2.0% azalmışdır
- 2.4% azalmışdır,
- 2.3% artmışdır,
- dəyişməmişdir,
- 1.2% azalmışdır,

647 h

2009 və 2010 -cu illər üzrə avtomobil sənayesinin bir müəssisəsinin iki növ məhsulu haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı,?d?d 2009 A B	Bir ?d?din buraxılış qiyməti, min manat 2009 10 20	2010 15 15

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə qiymətin orta hesabla dəyişməsini hesablayın.

- 18.2
- 1.08
- 1.27
- 1.28
- 1.02

648 g

Tekstil sənayesinin bir firmasının iki növ məhsulunun həcmi və qiyməti haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir.

Məhsulun növləri	Məhsul buraxılışı, dəfədə fevral A B	Bir dəfin buraxılış qiyməti, manat mart 4.0 7.0
	mart 2000 3000	fevral 5.0 6.0

Bu məlumatlara əsasən hər iki növ məhsul üzrə mal dövriyyəsinin dəyişməsini hesablayın.

- dəyişməmişdir
- 41% azalmışdır,
- 34.4% artmışdır
- 41.4% azalmışdır,
- 43.5% azalmışdır,

649 f

2007-2010 -cu illər üzrə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempi aşağıdakı cədvəldə verilmişdir

İllər	Silsiləvi qaydada xarici ticarət dövriyyəsinin dəyişmə tempi
2007	-
2008	0.987
2009	1.235
2010	0.567

Bu məlumatlara əsasən 2007-ci illə müqayisədə 2010-cu ildə xarici dövlət borcunun dəyişmə tempini hesablayın.

- dəyişməmişdir
- 30% azalmışdır,
- 30.9% artmışdır
- 30.9% azalmışdır,
- 40% artmışdır,

650 s

1. Aşağıda verilənlərdən doğru olanı göstərin?

$$\frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}, \frac{\sum p_0 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

- silsiləvi qaydada qiymət indeksləri.
- dəyişən çekilərlə əsas qiymət indeksləri;
- dəyişən çekilərlə qiymət indeksləri;
- sabit çekilərlə əsas qiymət indeksləri;
- dəyişən çekilərlə silsiləvi qiymət indekslər

651 a

1. Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdə, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	350	360	-2
B	230	260	10

Qiymətlərin orta dəyişməsini hesablayın (%)

- +3
- 13
- 12
- +9.3
- 7

652 p

1. Aşağıdaki məlumatlar verilmiştir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətli?rd?, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə? sas dövrlə müqayisəd? qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	120	125	-3
B	115	132	+1

Qiymətlərin orta dəyişməsini hesablayın (%).
edin (manatla).

- 4.8
- 21.00
- 11.6
- 2.55
- +15.5

653 o

1. Aşağıdaki məlumatlar verilmiştir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətli?rd?, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə? sas dövrlə müqayisəd? qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	350	360	-2
B	230	260	10

Qiymətlərin orta dəyişməsini hesablayın (%).

- 6.7
- 1.36
- +12.3
- +2.7
- +13.05

654 i

1. Aşağıdaki məlumatlar verilmiştir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətli?rd?, məhsul satışı, min man		Hesabat dövründə? sas dövrlə müqayisəd? qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	120	125	-3
B	115	132	+1

Qiymətlərin orta dəyişməsini hesablayın (%).

- 4.7
- 1.36
- +23.2
- 1.00
- +5.5

655 Hormonik orta qiymət indeksində çəki rolunda çıkış edir:

- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi
- əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,
- hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,

656 Hesabi orta qiymət indeksində indeksləşən kəmiyyət rolunda çıkış edir:

- əsas dövrün mal dövriyyəsi.
- hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün qiyməti,
- fərdi qiymət indeksi
- cari dövrün qiyməti,

657 Hesabi orta qiymət indeksində çəki rolunda çıkış edir:

- əsas dövrün qiymətləri.
 cari dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
 əsas dövrün qiymətlərilə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,
 əsas dövrün qiymətlərilə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
 cari dövrün qiymətlərilə əsas dövründəki mal dövriyyəsi,

658 Ticarət nöqtəsi bir adda əmtəə satır. Natural ifadədə satılmış məhsulun dinamikası öyrənilir. Bunun üçün qurulan indeks necə adlanır?

- Ümumi;
 Fərdi;
 Həcm göstəricisi indeksi
 Keyfiyyət göstəricisi indeksi;
 Qruplu;

659 Şəhərin iki mağazasında süd satışının dinamikası aşağıdakı göstəricilərlə xarakterizə olunur: Quruluş dəyişikliyi qiymət indeksini hesablayın:

Mağazaların №-si	Aprel		Avqust	
	Miqdari, 1	1 l-in qiyməti	Miqdari, 1	1 l-in qiyməti
1	200	2,0	180	2,5
2	190	3,0	200	3,0

- 97%;
 108%;
 101,6%;
 93%;
 107

660 Məhsulun maya dəyəri hesabat dövründə əsas dövrlə müqayisədə 10% yüksələrsə, istehsal olunan məhsulun həcmi 7% azalırsa, istehsala məsrəf indeksi bərabər olar:

- 1.012
 1.023
 1.032
 1.187
 1.032

661 Məhsul istehsalına məsrəf indeksi 1,033-ə, məhsulun fiziki həcmi indeksi – 1,005-ə bərabərdirsə, maya dəyəri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.022
 1,028;
 0,973;
 0,968;
 1,038;

662 Indekslər təsnifatlaşdırılır:

- surətlərinə görə
 ölçü vahidlərinə görə;
 çəkilərinin növlərinə görə;
 qurulma formalarına görə;
 müqayisə bazasına görə

663 Hesabat dövründə ticarət dövriyyəsi əsas dövrlə müqayisədə 10% artmış, qiymətlər bu dövrdə 22% yüksəlmişdir. Satılmış məhsulun həcmi necə dəyişmişdir?

- 1,01
 1,05;
 0,8;
 0,9;
 1,00;

664 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Dəyişən tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müessisəin nömresi	Mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin maya deyeri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1,125;
- 1,500;
- 1,075;
- 1,224;
- 1,225;

665 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Quruluş dəyişikliyi maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müessisəin nömresi	Mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin maya deyeri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.142
- 1,104;
- 1,114;
- 1,070;
- 1,003;

666 Aşağıdakı məlumatlar verilmişdir:

Sabit tərkibli maya dəyəri indeksini hesablayın:

Müessisəin nömresi	Mehsulun hecmi		Mehsul vahidinin maya deyeri man.	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
1	500	620	80	100
2	1000	980	75	90

- 1.075
- 1,124;
- 1,450;
- 1,220;
- 1,122;

667 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 10% yüksələr, satılmış əmtəənin həcmi 20% azalırsa, mal dövriyyəsi:

- 12% azalar
- 18% azalar
- 12% artar
- 8% azalar
- 10% artar

668 Əgər məhsulun qiyməti 20% artmış , istehsal olunmuş məhsulun həcmi 20% azalmışsa, əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə istehsal olunmuş məhsulun dəyəri necə dəyişər?

- 1.01
- 102%;
- 100%;
- 96,0 %;
- 97%;

669 Əgər məhsulun fiziki həcmi 20% azalmış, məhsulun dəyəri isə 15% yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- 1
- 92%;
- 70%;
- 144%;
- 78%;

670 Əgər faktiki qiymətlərdə məhsulun dəyəri 10% yüksəlmiş, qiymət indeksi 120% təşkil etmişsə, məhsulun fiziki həcm indeksi nəyə bərabər olar?

- 1.01
- 132%;
- 109%;
- 92%;
- 112%;

671. I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti Aqreqat qiymət indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102.3
- 105.6
- 122.8
- 100.4
- 97.8

672 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti Fiziki həcmin aqreqat indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102.3
- 105.6
- 125.1
- 122.8
- 97.8

673 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti B məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102
- 105
- 120
- 97
- 125

674 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti A məhsulu üzrə fərdi qiymət indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102
- 97
- 120
- 105
- 125

675 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti B məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102
- 125
- 120
- 97
- 105

676 I və II rüblərdə sənaye müəssisəsində məhsul buraxılışı və 1 ədədin buraxılış qiyməti A məhsulu üzrə fərdi fiziki həcm indeksini hesablamalı

Mehsul növleri	Mehsul buraxılışı, eded		Bir ededin buraxılış qiyməti, manat	
	I rüb	II rüb	I rüb	II rüb
A	50	60	3,8	4,0
B	40	50	6,2	6,0

- 102
- 105
- 125
- 120
- 97

677 .Əgər məhsulun fiziki həcmi 5 % azalmış, məhsulun dəyəri isə 9 % yüksəlmişsə, qiymət indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.12
- .87
- 75%;
- 1.15
- 67%;

678 Əsas dövrlə müqayisədə hesabat dövründə qiymətlər 15 % yüksələr, satılmış əmtəənin həcmi 5% azalırsa, mal dövriyyəsi:

- 20% artar
- 15% azalar
- 5% azalar
- 9 % artar
- 10% artar

679 Əgər dəyişən tərkibli indeks 112 % sabit tərkibli indeks 95 %-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.23
- .85
- 1.06
- 1.18
- 1.32

680 u

1. $\bar{p}_0 = 32,2 \text{ man}$, $\bar{p}_1 = 36,4 \text{ man}$ olduğunu bilərək, dəyişən tərkibli maya dəyişni indeksini hesablayın:

- 1.023
- 1.32
- 1.125
- 1.130
- 1.126

681 y

1. Aşağıdaki məlumatlar verilmiştir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdən, məhsul satışı		Hesabat dövründə səs dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	350	360	-2
B	230	260	10

Məhsullara qiymətin orta dəyişməsini hesablayın (%)

- 6,7
- 1,36;
- +12,3;
- +2,75;
- +13,05;

682 t

1. Aşağıdaki məlumatlar verilmiştir:

Məhsulun adı	Faktiki qiymətlərdən, məhsul satışı		Hesabat dövründə səs dövrlə müqayisədə qiymətlərin dəyişməsi, %
	?sas	hesabat	
A	120	125	-3
B	115	132	+1

Məhsullara qiymətin orta dəyişməsini hesablayın (%)

- 4,7
- 1,36
- +23,2;
- 1,05
- +5,5;

683 Hesabat dövründə məhsul buraxılışının həcminin 1,4 dəfə, işçilərin sayının 5% yüksəlməsini bilərək, əmək məhsuldarlığının dəyişməsini hesablayın:

- .4
- 17,1%;
- 22,1%;
- 33,3%;
- 15,6%;

684 Məhsulun fiziki həcmi 10% azalmış, məhsulun dəyəri isə 20% yüksəlmışsa, qiymət indeksi necə dəyişər?

- 1.15
- 92 %;
- 70 %;
- 133 %;
- 120 %;

685 Əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə qiymətlər 15% yüksələr, satılmış məhsulun həcmi 5% azalırsa, əmtəə dövriyyəsi necə dəyişər?

- dəyişməz.
- 10% artar;
- 10% azalar;
- 9% azalar;
- 15% azalar;

686 Sabit tərkibli indeks 1,18-ə, quruluş dəyişikliyi indeksi 1,07-yə bərabər olarsa, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın.

- 10959
- 42156
- 42370
- 46023
- 42186

687 Verilən variantlardan düzgün olanını göstərin:

- sabit tərkibli indeks quruluş tərkibli indeksin alt göstəricisidir.
- sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin ölçü vahidini ifadə edir
- sabit tərkibli indeks quruluş amilinin təsirini xarakterizə edir
- sabit tərkibli indeks indeksləşdirilən kəmiyyətin dəyişməsinin təsirini xarakterizə edir,
- sabit tərkibli indeks heç bir amilin təsirini göstərmir,

688 Laspeyresin hesabı orta qiymət indeksində çəki rolunda çıxış edir:

- əsas dövrün qiymətləri.
- cari dövrün qiymətlərlə hesabat dövründəki mal dövriyyəsi,
- cari dövürnər mal dövriyyəsi,
- əsas dövrün mal dövriyyəsi,
- cari dövrün qiymətlərlə əsas dövrdəki mal dövriyyəsi,

689 Hansı indeks indeksləşdirilən əlamətin dəyişməsini müəyyən etməyə imkan verir?

- quruluş tərkibli indeks.
- dəyişən tərkibli indeks,
- sabit və quruluş tərkibli indeks,
- sabit tərkibli indeks,
- dəyişən və quruluş tərkibli indeks,

690 Firmanın mal dövriyyəsinin 20% azaldığını, hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcmi 100 mln. manat olduğunu bilərək, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmini hesablayın:

- 210 mln manat.
- 112 mln manat,
- 120 mln manat,
- 125 mln. manat,
- 80 mln. manat,

691 Firmanın hesabat dövründəki mal dövriyyəsinin həcmi 60 mln. manat, əsas dövrdəki mal dövriyyəsinin həcmi 55 mln manat olduğunu bilərək firmanın mal dövriyyəsinin dəyişməsini hesablayın:

- dəyişməmişdir.
- 12% artmışdır,
- 20% azalmışdır,
- 20% artmışdır,
- 12% azalmışdır,

692 Dəyişən tərkibli fiziki həcm indeksinə hansı amillər təsir göstərir?

- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və təklifin quruluşunun dəyişməsi.
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və məsrəfinin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və qiymətin quruluşunun dəyişməsi,
- istehsal edilmiş məhsulun miqdarının və tələbin quruluşunun dəyişməsi,

693 Dəyişən tərkibli indeks 118%-ə quruluş dəyişikliyi indeksi 107 % -ə bərabər olarsa, sabit tərkibli indeksi hesablayın.

- 119.
- 111;
- 115;
- 110;
- 117;

694 Avtonəqliyyat müəssisəsi üzrə yüklerin daşınması haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumatlara əsasən yük daşımaların orta aylıq artım sürətlərini hesablayın:

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel
Daşınmış yük, mln. man	35	40	42	50

- 127 %;
- 112,6 %;
- 119 %.
- 117,5 %;
- 115 %;

695 A müəssisəsində əmək tutumu və məhsul buraxılışı haqqında aşağıdakı məlumatlar verilmişdir: _____ Bu məlumata əsasən əmək tutumu üzrə əmək məhsuldarlığının məcmu indeksini hesablayın.

Məhsulun növü	Bir məhsulu zaman məsrləri, adam-gün		İstehsal olunmuşdur, ədəd	
	yanvar	fevral	yanvar	Fevral
A	1,0	0,9	458	450
B	1,2	1,0	311	324
V	0,9	0,8	765	752
Yekun	x	x	x	x

- 119 %.
- 113,9 %;
- 112,5 %;
- 117 %;
- 118,7 %;

696 A əmtəəsinin qiyməti 20% azalmışdır. Əgər satışdan əldə olunan pul vəsaiti əvvəlki kimi qalarsa, satılmış əmtəənin miqdarının dəyişməsi neçə faiz təşkil edir:

- 25 % azalar;
- 25% artar;
- Dəyişməz;
- 20% artar;
- 20 % azalar;

697 Əmtəə dövriyyəsinin fiziki həcm indeksini qurmaq üçün satılmış məhsulun miqdarına hansı çəkini əlavə etmək lazımdır?

- Maya dəyərini;
- Əmtəənin qiymətini;
- Əmək məhsuldarlığını;
- Əmək tutumunu;
- İşçilərin sayını;

698 Əgər dəyişən tərkibli indeks – 128% sabit tərkibli indeks – 105%-ə bərabər olarsa quruluş dəyişmələri indeksi nəyə bərabərdir?

- 1.34
- 1.08
- 1.22
- 1.1
- 1.2

699 e

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum q_1} : \frac{\sum p_0 q_0}{\sum q_0}$$

ifadəsi nəyin düsturudur?

- Aqreqat qiymət indeksinin;
- Dəyişən tərkibli indeksin.
- Dəyər indeksinin;
- Sabit tərkibli indeksin;
- Quruluş dəyişmələri indeksinin;

700 w

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum_{ip}^1 p_1 q_1}$$

indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur?

- Fərdi
- Harmonik;
- Aqreqat;
- Hesabi;
- Həndəsi;

701 Indeksini qurmaq üçün hansı formadan istidafə olunur?

$$I_p = \frac{\sum_i q_0 p_o}{\sum q_o p_o}$$

- Fərdi
- Hesabi;
- Aqreqat;
- Həndəsi;
- Harmonik;

702 q.

$$I_p = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

indeksini qurmaq üçün hansı formadan istifadə olunur:

- Hesabi;
- Həndəsi;
- Fərdi
- Harmonik;
- Aqreqat;